

dwars

Studentenblad
Universiteit Antwerpen
Nummer 35 - jaargang 6
November 2006
GRATIS

Studentenraad
versus VVS
Het Andere Boek
Weg met het Kievit-
plein
Waar naartoe met
het hoger onderwijs?

Alumnus Hugo Matthysen aan het woord

Colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten.

dwars verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op de UA-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stad.

Oplage: 3.500 exemplaren.

V.U.: Ciska Hoet, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen.

Hoofdredacteur: Ciska Hoet.

Redactiesecretaris: Delphine De Pauw.

Eindredactie: Stijn Cools, Astrid De Wit, Matthias Meersmans (verantwoordelijke), Jonas Vincken.

Redactie: Kirsten Cornelissen, Niels Govaerts, Hendrik Jan, Ward Joppen, Mehdi Koocheki, Jef Leyssens, Raïssa Mvuyekure, Sabeth Snijders, Jef Van Hoofstat, Evelien Wouters, Ruud Wouters.

Fotografie: Rudina Coraj, Jef Leyssens, Jonas Vincken (verantwoordelijke).

Illustraties: Dimitri Sakelaropoulos.

Puzzelredactie: Raf Bocklandt.

Vormgeving: Folker Debusscher, Delphine De Pauw, Ciska Hoet, Ward Joppen (verantwoordelijke), Jef Leyssens, Jonas Vincken, Tom Vingerhoets.

Werkten mee aan dit nummer: Frederik De Tey, Lisa Lefever.

Drukkerij: Van der Poorten, Kessel-Lo.

E-mail: dwars@ua.ac.be

Website: www.dwars.ua.ac.be

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt het recht om ingezonden stukken in te korten, of niet te plaatsen.

Redactielokaal en correspondentieadres:
dwars - studentenblad UA
 Paardenmarkt 91
 B-2000 Antwerpen

Enquêtes zijn hip. We worden voortdurend geconfronteerd met in cijfers en percentages gegoten opinies en oordelen. Met een aura van wetenschappelijkheid wordt ons te pas en te onpas de visie van de grootste gemene deler gepresenteerd. Jammer genoeg blijft het vaak gissen naar de beweegredenen van de ondervraagden om tot deze of gene stelling te komen. Als je de cijfers wil interpreteren, moet je meestal niet rekenen op enige context, laat staan op genuanceerde informatie.

Ook onze eigen instelling ontsnapt niet aan de rage. We moeten nu zelfs onze docenten evalueren aan de hand van een soort meerkeuzeformulier. Met aandrang wordt gevraagd de vragenlijsten in te vullen en hoe meer studenten meewerken, hoe beter. Onze mening wordt namelijk op prijs gesteld. Dat men belang hecht aan onze bevindingen is op zich goed nieuws, alleen krijg ik grijze haren van die evaluatieformulieren.

Toegegeven, de vragenlijst is zorgvuldig opgesteld. Er zijn genoeg antwoordmogelijkheden en veel vragen (hier en daar worden trouwens dezelfde vragen anders geformuleerd – misschien wil men zich vergewissen van de ernst van de invuller?) die zeker wat nuancering toelaten. Maar toch, ik vrees dat mijn definitie van wat goed lesgeven is enorm verschilt van die van de opstellers van de lijst in kwestie. Kan het mij wat schelen dat professor X geen tussen-

tijdse evaluatiemomenten voorzag of dat ik geen instantvaardigheden kreeg aangeleerd die ik bij andere vakken kan toepassen. Helemaal uit de lucht gegrepen vind ik de vraag of het te evalueren opleidingsonderdeel relevant was voor de opleiding. Vertel mij eens hoe pakweg een eerstejaars – die met andere woorden nog helemaal opgeleid moet worden – daarover kan oordelen.

Nergens wordt er gepeild naar de gedrevenheid van de lesgever; naar engagement of eruditie wordt evenmin gevraagd. Alles draait er enkel om of ik de leerstof al dan niet efficiënt heb

Evalueer eens een prof

kunnen vergaren. Dat de vorming die we aan de universiteit krijgen niet altijd direct nuttig en inzetbaar of zomaar meetbaar en definieerbaar is, lijkt de vraagstellers volledig te ontgaan.

Natuurlijk moet je aan het einde van een opleiding over een aantal competenties beschikken en natuurlijk heb ik een mening over hoe bepaalde vakken gedoceerd worden. Ik ben er alleen van overtuigd dat je via een degelijk gesprek met enkele afzonderlijke studenten een betere kijk krijgt op onze ervaring van het onderwijs dan via die evaluatieformulieren. Mijn eigen mening komt alleszins niet naar voren uit de door mij ingevulde vragenlijst, integendeel. Het levert me hoogstens een stevige dosis frustratie op.

Ciska Hoet, hoofdredacteur

Inhoud dwars 35

Cartoon	2
Colofon	2
Editoriaal	3
Inhoudstafel	3
Einstein in de watten gaat het slecht met de universiteit?	4
POST erasmuscolumn	8
Riccardo ou de l'éducation Universiteit voor het Algemeen Belang	9
Eigen gelijk eerst het kiwimodel: twee opinies	10
Schrijvers van Het Andere Boek Benali, Figes, Finkelstein	11
Kievit, qui-vive centerfold	16
Hugo Matthysen een oefening in onzin	20
Shht, hier beschouwt men het leven de stille ruimte doorgelicht	22
SMS het vallen van de bladeren	23
Boterhammenroof column	23
The sky is the limit dwars op hoogtestage	24
The Hickey Underworld interview met gestoord groepje	26
Cultuurtips november met zijn regenvlagen	29
Uw geld of uw leerkrediet VVS versus studentenraad	30
Literair tram 7	33
Puzzel win cultuurcheques	34
AmuseeVous breekt wereldrecord meer dan duizend man in een museum	35
Met dank aan.... de poetsvrouw	36

Foto voorpagina: Jonas Vincken

Einstein in de watten

De mening van een onderwijssocioloog
Gaat het slecht met de universiteit?

De universiteit is niet meer wat ze geweest is. Vraag het maar aan notoir onderwijscriticus Frank Furedi. In zijn laatste boek *Waar zijn de intellectuelen?* haalt hij ongemeen hard uit naar de jeugd van tegenwoordig en hun vermeende gebrek aan talent. En dat is allemaal de schuld van die deksele docenten, dat spreekt voor zich. Ze leggen hun pupillen te veel in de watten. Wij gingen te rade bij onderwijssocioloog Paul Mahieu. In tegenstelling tot Furedi is hij één en al vertrouwen in de jeugd van tegenwoordig.

PAUL MAHIEU Wat zegt u: te veel in de watten? Was het maar waar.

Was het maar waar?

MAHIEU Een prof die de eerste week van het academiejaar zegt: "Volgende week zit hier nog maar de helft van de studenten", legt zijn studenten toch niet in de watten? En zulke dingen zie ik maar al te vaak gebeuren. De didactische en pedagogische kwaliteiten van kleu-

terscholen zijn vaak beter dan die van universiteiten.

Dat is een straffe uitspraak.

MAHIEU Er wordt te weinig rekening gehouden met de noden, de behoeften en de competenties van jongeren. We moeten studenten meer bij de hand nemen, maar dan zonder ze in hun zelfontwikkeling te belemmeren. Academici, die worden serieus begeleid. Als zij iets willen publiceren in een gerenommeerd wetenschappelijk tijdschrift, dan krijgen ze vaak een uitleg van ettelijke pagina's voorgeschoteld waarin van A tot Z uit de doeken gedaan wordt hoe ze een artikel moeten schrijven. Waarom zouden we dat bij studenten ook niet doen?

Productiehuis UA

De universiteit zou net een plaats moeten zijn waar je op je eigen benen leert te staan. Overbruggingsonderwijs, studiedrukmeting, ombudspersonen, studiebegeleiding en ga zo maar verder; is dat niet allemaal een beetje overdreven?

MAHIEU Er moet vooral onderwijs ge-

geven worden op een manier die studenten het meest aanspreekt. Onderwijssociologen typeren de studenten van vandaag als lid van de *Einsteingeneratie*. Dan gaat het vooral over de manier waarop ze met elkaar communiceren. Alles gaat een stuk sneller dan vroeger. De vraag is of het onderwijs daar niet op moet inspelen. Als dat studenten tot een fatsoenlijk academisch niveau brengt, waarom zouden we dat dan niet doen? Weet je trouwens dat België een ontzettend hoog percentage zittenblijvers heeft? De faculteiten zitten met een slaagpercentage van vijftig procent in het eerste jaar. Ik kan me geen bedrijf voorstellen waar nauwelijks de helft van de productie gehaald wordt.

Pleit u dan voor invoering van het ingangsexamen om het aantal afhakers te beperken?

MAHIEU Ingangsexamens zijn gevaarlijk. Zo zien we in de geneeskunde dat het aantal instromers wel erg sterk gedaald is de afgelopen jaren. Ik ben voor niet-bindende proeven waarmee studenten kritisch kunnen bekijken hoe hun beginsituatie is tegenover de competenties die van hen verwacht worden.

En de invoering van de semesterexamens, maken die het de student niet een stuk gemakkelijker?

MAHIEU Om de zoveel maanden een examen, dat heeft zijn voor- en nadelen. Je zit met die beperkte periode waarop je een stuk leerstof tot een goed einde moet brengen. Dat brengt met zich mee dat je niet meer trajectmatig kan werken. Het helpt studenten daarentegen wel om op een gestructureerde manier een universitaire loopbaan uit te bouwen.

Door de invoering van de BaMa-structuur rest er nog maar één verdiepend jaar: de Master.

MAHIEU Op termijn evolueren we toch naar vijfjarige structuur met twee verdiepingsjaren, maak je daar maar geen zorgen over.

Onze portemonnee zal het graag horen.

Het is nu al bijna de gewoonte dat studenten nog een specialisatiejaar doen met hun licentiediploma reeds op zak; een extra masterjaar lijkt me dus niet zo slecht.

Vindt u de KaLi-structuur beter?

MAHIEU Op basis van welk criterium moet ik oordelen? Ik denk dat we moeten wachten tot we de eindproducten afgeleverd krijgen.

Meneer Mahieu...

MAHIEU Elke vernieuwing is verwarrend en schrikt af. Wie ben ik om te zeggen dat het vroeger beter was? Ik zou zeggen: deze hervorming was een stimu-

lans om de structuur van de instelling te herzien. Het kan nooit kwaad om de grove borstel te halen door datgene wat we al jaren als inhoudelijk evident beschouwen.

Er staan nog meer - schijnbaar onrustwekkende - hervormingen voor het hoger onderwijs in de steigers. Zo is er de outputfinanciering: universiteiten zouden enkel nog geld krijgen voor geslaagde studenten.

MAHIEU Dat vind ik nu straf: een student die zich zorgen baart omdat het bevorderen van de slaagkansen nefast zou zijn voor het onderwijs.

Als men plots iedereen laat slagen om te vermijden dat de geldkraan zou worden dichtgedraaid, dan is dat toch geen goede evolutie?

MAHIEU Daar moet je niet bang voor zijn, hoor. Instellingen worden in die

mate aan controle onderworpen, dat het wel erg moeilijk wordt om een loopje te nemen met de academische standaard. Heel dat outputfinancieringsdiscours lijkt me een tweesnijdend zwaard. Een ander effect zou een selectie aan de poort kunnen zijn: enkel de knapste koppen die kunnen beginnen aan de universiteit, om te voorkomen dat er te weinig mensen slagen in het hoger onderwijs. Weet je, ik kan enkel maar hopen dat een dergelijke hervorming de grote uitval van studenten in het eerste jaar kan voorkomen.

Regen in Harvard

Internationaal telt Antwerpen blijkbaar niet echt mee. Onlangs werden er weer cijfers gepubliceerd en Leuven hoorde bij de honderd beste universiteiten ter wereld. Antwerpen werd niet eens vermeld.

MAHIEU Die lijstjes worden vooral gemaakt op basis van onderzoeksprestaties. Het niveau van onderwijs heeft meestal niet veel in de pap te brokken. We hebben onlangs een onderzoek gedaan naar de wenselijkheid van klasementen in het secundair onderwijs, en daar blijkt absoluut geen draagvlak voor te zijn.

En toch, in de Verenigde Staten kiezen veel studenten hun universiteit op basis van de bijhorende reputatie.

MAHIEU Daar studeer je dan ook om je diploma te kunnen verzilveren. De kwaliteitsverschillen zijn er trouwens veel groter dan bij ons. In dit kleine landje zitten alle instellingen elkaar op de hielen; we werken hier veel meer samen. Bovendien, je kan kiezen op basis van reputatie, maar ik weet niet of dat dat zo'n goed idee is. Een school die lager in aanzien staat, kan soms veel grotere slaagkansen bieden.

Foto: UA

Maar als het regent in pakweg Harvard, dan druppelt het in Antwerpen. Akkoord?

MAHIEU Internationale trends kan je niet tegenhouden. Op dat vlak speelt natuurlijk voor een stuk ook de lokale verantwoordelijkheid mee. We zien bijvoorbeeld dat er in Nederland steeds meer in het Engels – of wat daar voor moet doorgaan – wordt onderwezen. Maar goed, in Vlaanderen verliep de vernederlandsing van het hoger onderwijs heel moeilijk, dus het zal hier wel zo'n vaart niet lopen.

Is al dat gedoe rond internationalisering wel een meerwaarde voor het onderwijs?

MAHIEU Er is in heel de samenleving sprake van internationalisering. Kijk maar naar de haven: een Duits bedrijf communiceert in het Engels met een Chinese handelspartner, bij wijze van spreken. Je kan dat spijtig vinden, maar het heeft geen zin je te verzetten tegen deze evolutie.

Dat betekent eigenlijk dat de universiteit meer en meer ten dienste van de markt komt te staan?

MAHIEU Er is een groeiend besef dat academische instellingen en bedrijven wederzijdse belangen hebben. Hogescholen en universiteiten moeten proberen aansluiting te vinden bij de arbeidsmarkt en an sich is dat geen slechte zaak. Ik vrees echter wel voor het onderzoeksaspect: onderzoek wordt meer en meer gefinancierd door de belanghebbende partijen, wat gevaarlijk is voor de onafhankelijkheid van de instelling. Daar schuilt de verantwoordelijkheid van de universiteit om eigen middelen te voorzien voor onderzoek.

Trampoline-allochtonen

Moet een universiteit haar pupillen niet in de eerste plaats opleiden tot onafhankelijk denkende, kritische wezens?

MAHIEU Het bedrijfsleven evolueert daarin mee. Zij beseffen dat ze meer baat hebben bij breed opgeleide, soci-

aal-vaardige instromers dan bij hypergespecialiseerde studieboeken die thuis zijn in materie die morgen toch weer achterhaald is.

Het bedrijfsleven is toch moeilijk te verzoenen met de maatschappelijke functie van de universiteit?

MAHIEU Het is de taak van een universiteit om daarin een evenwicht te vinden. Om je even een voorbeeld te geven: als we meer allochtone studenten gaan aantrekken, dan gaat het aanzien van de universiteit sowieso verminderen. De slaagkans van die mensen is amper tien

procent. Ik moet daar toch geen tekening bij maken?

Euh...

MAHIEU Zowel het wetenschappelijke als het maatschappelijke aspect moeten aan bod komen. Om nog een treffend voorbeeld te geven: momenteel wordt er veel onderzoek verricht naar het Nederlands als tweede taal. Het zou fantastisch zijn mocht je met de resultaten van die studie in Borgerhout aan de slag kunnen gaan. Daarmee kan een universiteit toch aan haar maatschappelijke taak tegemoet komen?

We moeten meer moeite doen voor onze anderstalige studenten?

MAHIEU We steken zoveel energie in het begeleiden van Erasmus-studenten. Moeten we onze eigen anderstaligen dan niet bij het handje nemen? Om het cru te zeggen: ik denk dat dat zelfs een belangrijkere plicht is dan de luxekindjes uit Spanje te begeleiden.

Dat spreekt.

MAHIEU Kijk, er is een nieuwe studentenpopulatie in de maak. Wij weten nu al welke studenten binnen tien jaar een universitaire studie zullen aanvatten. Ongeveer de helft van de leerlingen in het basisonderwijs spreekt geen Nederlands thuis. Als we die mensen de kans willen geven om tot de elite van de samenleving te behoren, dan moeten wij ze naar behoren begeleiden.

U wil een betere doorstroom van allochtone jongeren naar het hoger onderwijs. Dat is heel mooi, maar hoe ziet u zoiets concreet?

MAHIEU Een cruciaal punt is de studiekeuze. Met het trampolineproject zullen Antwerpse studenten die een verkeerde studiekeuze hebben gemaakt, zich in dat-

zelfde jaar nog kunnen heroriënteren naar een andere richting. En ook taalbeleid is een belangrijk punt, zoals ik net heb gezegd: daar moet dringend werk van gemaakt worden. En dan gaat het er niet enkel om anderstaligen te perfectioneren in het Nederlands, ook het academische taalgebruik van veel collega's mag voor mijn part wel eens bijgespijkerd worden. Zij gebruiken hun vakjargon vaak op een manier die studenten ogenblikkelijk doet afhaken.

Werkt heel die vernieuwingsbeweging geen verlaging van de academische standaard in de hand?

MAHIEU Dat heb ik niet gezegd. We moeten wetenschappelijke standaarden aanhouden die universeel zijn en gelden aan alle universiteiten. Als je jezelf echter ernstig neemt als onderwijssysteem, dan moet je natuurlijk ook alle kansen geven aan je studenten. Je moet trachten er het beste uit te halen en dat kan door remediërend tussen te komen.

Als je daarmee begint aan de universiteit, ben je toch veel te laat? Begin je daar niet beter mee bij een zesjarige?

MAHIEU Zes? Je bedoelt tweeënehalf zeker! Ik kan bewijzen dat het al dan niet participeren aan het kleuteronderwijs je kansen aan de universiteit in hoge mate bepaalt. Veel allochtone kinderen blijven lang thuis en dat vertaalt zich nadien in het hoger onderwijs. Maar dat betekent toch niet dat universiteiten en hogescholen in een later stadium van alle verantwoordelijkheid ontslagen zijn? De studiekeuze in het middelbaar onderwijs is ook ontzettend belangrijk. Een ASO-opleiding gaat je een betere aanloop geven voor een academische carrière dan TSO- of BSO-richtingen. Als we een hoger onderwijsniveau willen bewerkstelligen, moeten we trachten zo veel mogelijk jongeren in het ASO te krijgen.

Dé student bestaat niet!

Is een leraar in dat geval niet meer een opvoeder dan een begeleider?

MAHIEU Een docent moet zich maar naar beide rollen schikken. Hij moet in de eerste plaats zijn vak beheersen, dat spreekt voor zich, maar momenteel is dat het enige criterium waarop hij benoemd wordt. Of hij ook les kan geven, dat is de dag van vandaag absoluut niet aan de orde. Het Expertise Centrum voor Hoger Onderwijs (ECHO) tracht daar verandering in te brengen.

We steken zoveel energie in het begeleiden van Erasmus-studenten. Moeten we onze eigen anderstaligen dan niet bij het handje nemen?

Het is niet omdat je een geniale onderzoeker bent, dat je ook les kan geven en omgekeerd.

MAHIEU Voilà. Ik zal een voorbeeld geven: de wetenschappelijke richtingen aan het voormalige RUCA scoorden bijzonder hoog op internationaal niveau dankzij hun uitstekende onderzoek. Die appreciatie is echter louter gebaseerd op een aantal publicaties van erg intelligente mensen. Die instelling had dus vooral baat bij het aantrekken van uitzonderlijk begaafde studenten.

En mindere studenten kregen er geen kans?

MAHIEU Het ging hier weer om die hypergespecialiseerde studieballen. Heeft de maatschappij daar nood aan, kan je je afvragen? Uiteraard, maar anderen moeten ook een kans krijgen. Het secundair onderwijs smeekt op blote knieën om leerkrachten Fysica, Scheikunde en Wis-kunde. Waarom kunnen we die als uni-

versiteit niet afleveren? Het hoeven niet allemaal toponderzoekers te zijn. Dat is trouwens in ons eigen belang: als je capabele leerkrachten Wetenschappen hebt in het secundair onderwijs, dan kan dat de instroom van studenten in het universitaire onderwijs enkel ten goede komen.

Sceptici zullen zeggen dat dat ten koste gaat van het niveau van het onderwijs.

MAHIEU Dat zou ik niet durven beweren. De jonge mensen die ik om me heen zie dezer dagen, zijn stuk voor stuk intellectuelen.

Mooi zo. Veel van uw collega's denken daar echter niet zo over. Ze verwijten de jeugd niet kritisch genoeg te zijn.

MAHIEU Deze generatie is wél kritisch, maar op een andere manier dan de jongeren in mei '68. Ik geloof nogal sterk in deze generatie. Er is opnieuw engagement: de jeugdbewegingen bloeien als nooit te voren. Maar ach, uiteindelijk bestaat dé student toch niet.

Excuseer?

MAHIEU Jullie zijn niet meer dan een afspiegeling van de samenleving. Als je een poll doet naar kiesintenties van die zogenaamde student, dan zie je dat de uitslag niet fundamenteel verschilt met die van de stad Antwerpen. Nee mijn beste, er is niet zoiets als dé student. En dat is maar goed ook. ■

*Tekst: Stijn Cools en Ciska Hoet
Foto's: Rudina Coraj*

Gekunsteld een picknickdeken vol klanken

*Ga nu maar liggen liefste in de tuin,
de lege plekken in het hoge gras, ik heb
altijd gewild dat ik dat was, een lege
plek voor iemand, om te blijven.*

Rutger Kopland

**Elke maand bespreekt een dwarsrepor-
ter zijn of haar favoriete kunstwerk. In
dit nummer: poëzie!**

Sommige zielen zien het echt in alles. In een mistige einder, een vlezige cactusplant, hun glas wodka dat hen melodramatisch doet verzuchten: « Dat is nu eens poëzie ». Dan vraag ik me af waarom ik zo'n toegankelijke kunsttak via valkuilen aan de lezer probeer te brengen. Waarom ik eerst de verschillende functies der worst wil aantonen, zoals in het gezegde « Het kan me worst wezen dat lyriek u koud laat » om zo listig bij het onderwerp poëzie te stranden. Want worsten zeggen u allicht meer dan hermetisch gebral, rijm en tierlantijn. Ik kan echter niet anders dan over dit gedicht praten. Eerder dan hen analytisch alle warmte te ontnemen, duffel ik de woorden graag in. Zie hoe iemand een picknickdeken uitslaat en voor zijn "liefste" de klanken lipleest. Zelf voel ik steeds de drang een gedicht hardop te citeren. Dan boots ik zo'n diepe, schorre

stem na en vul de verzen met een vleugje mij. Deze leesgewoonte stuit vast op een honende lach uwentwege, alsook mijn ambitie geïnterviewd te worden door Humo en bij de rubriek "hoogste intellectuele genot" in extase te vertellen hoe goed het voelt die "liggen liefste...lege plekken" uit te spreken, met dat tongpuntje tegen je zacht tandvlees. Of hoe je stem vanzelf warm wordt door de "a"-klanken in "Ga...maar...gras...was". Deze mondmagie glipte trouwens als eerste mijn Erasmus-koffer in en prijkt nu aan de deur. Telkens mijn kotgenoten voorbij dat brokje België wandelen, laten ze hun schlager- of raptalent de vrije loop en maken er een multiculturele hit van: "Gay noe mor like in de toin". Buiten dit democratiseringsprobeersel sta ik ietwat wantrouwig tegenover alles wat poëzie op een podium spiest. Goede gedichten behoeven geen sexy schrijver als steunpil-laar, noch een kussensloop, noch een ode van een redactrice. Goede gedichten lees je.

Kirsten Cornelissen

POSITIV

Verre vriendin,

Wat er rest van een vrouw na één maand samenhooken met vier mannen (24+, 3x celibatair)? Wel Lisa, je gewassen beha's bengelen zonder schroom tussen hun boxershorts – die je dan ook smakelijk bespiedt. Je arm kweekt spieren aan door het voortdurende bril-omlaag-doen en eenmaal je goed en wel in positie zit, dwalen je kijkers voyeuristisch doorheen de vrouwelijke bilspletten op de posters. Het Erasmus-gezelschap zorgt ook voor de nodige transformaties. Samen al te gedreven op zoek naar multicultureel gepalaver, belanden we pardoes in een gaybar of tussen buitenlanders die zich plots occasioneel vrijgezel wanen. Zo had je de Moskoviet Vladimir, die van zijn Russische crêpes een lokaas wilde maken. *Non merci*. Kandidaat Pedro, *Mexicano machista - o sí señorita* - kan poepschudden als geen ander. Zijn Frans rolt minder vlot. Ben ik zijn schaapachtige « *oui* »-geknik grondig beu, dan leert Fransman Samu me wel scheldwoorden aan om zijn concurrent een handlengte verder te bonjouren. Erasmus, of: hoe de selectievraag voor je potentiële partner – of hij kinderen wil - verandert in het weinig chauvinistische “*Je n'ai pas d'accent belge, non?*”. (*Sinon, vas te faire enculer, putain!*) Hoeveel kwinkslagen elke nacht herbergt, hoeveel geproost en verkennert. Dan slinger ik doorheen de kudde toeristen. Lach hen uit. Strasbourg heeft voor mij geen geheimen meer. Menigmaal echter, wanneer de doolhof opdoemt en ik weer besef vrouw te zijn, vraag ik hen groenig oriëntatieraad. Ben je nog steeds een toerist als je clichématige kiekjes ontloopt en vijf uur stapt voor vijf originele foto's? Als fijnproever van choucroute? Als je, wijselijk, niet over het weer praat? (Laat het dus achterwege, dat meteorologisch gestoef van jou.) Onthul me liever de “*¿Cómo?*”, “*¿Cuándo?*” “*en vooral je*” “*¿Cuántos?*”

Groet van een curieuzeneuzemosterdpot,

Kirsten

Madame,

Wees gerust. Het meteorologische gestoef blijft achterwege. Mijn eens zo bekoorlijke uitkijk is plotsklaps omgetoverd in een druilerig stadsgezicht. In plaats van terrasjes verslaan, bevolken we nu rokerige jazzcafés en kan ik zonder schuldgevoel tot de noen in bed blijven soezen (leve de strategische planning van het lessenrooster!). Maar pochen pronken pralen doe ik graag, *perdóname*. Als het meteorologisch niet kan, waarom dan niet gastronomisch? Op kot zijn we een heuse culinaire wereldreis gestart. De Mexicanen Ricky en Gabry spannen de kroon. Niets is hen vreemd: sushi, kakelverse paella (zonder overkoken, alstublieft) en overheerlijke pasta's, elke dag opnieuw. Als niemand kijkt, durf ik wel es het zilverpapiertje van hun individuele porties optillen om mijn smaakpapillen kortstondig in extase te brengen. Eén ding weet ik nu al: mijn passie voor kookshows op televisie zal nooit meer dezelfde zijn, want... Want! Mijnheer Huysentruyt, Meus en Van Hove... Deze knapen doen het met zoveel meer flair en zintuiglijk genot... Tot bolle buiken toe! Ook wij, de twee Belgische *chicas*, deden al monden schuimen met onze *kiki-boulee*. Afrika op 'n stokje? Nee, *kriekemeboulette*, watertandend uitgesproken door onze Nederlands onkundige tafelgangers. Over onkunde gesproken: de Salamancaanse vrijgezellen zitten er ook vaker naast dan op (laten we dit voor een beschaafde lezing enkel letterlijk interpreteren). Zo kwam ook ik een Rus tegen die graag vrouwelijk lekkers aan de haak wou slaan. Zijn strategie? Het wereldwijde web afspeuren naar oneliners (ook deze met hoog flopgehalte, zijn zoekmethode is niet echt verfijnd), die in gebroken Engels uittesten op kotgenotes en dan met broek vol goesting het wilde nachtleven induiken. *Who do you like the most, David Bowie or Prince?* Blij ben ik, dat ik niet tot zijn hoogblonde doelgroep behoor. Hoe gaat het met jouw haarkleur, Kirsten?

Knapperige zoenen,

Lisa, keukenprinses in opleiding

lisa*

Op 30 september stelde de UAB het project *Verschillende Maten* voor, waarmee ze de vredesprijs van de Stad Antwerpen wonnen.

Tekst: Mehdi Koocheki
Foto's: Jonas Vincken

Riccardo ou de l'éducation

Universiteit voor het Algemeen Belang of kennis als maatschappelijk goed

Ondergetekende weet drommels goed waarom hij de beste jaren van zijn leven in duffe aula's - achter stoffige boeken omringd door Porter, Baumol en ander gespuis - heeft doorgebracht. Aan de einder van het Stolper-Samuelson-theorema lonkt namelijk het felbegeerde diploma: mijn toegangsticket tot persoonlijk succes, blitse wagens en het hart van talloze welgevormde vrouwspersonen. Merkwaardig genoeg blijken er echter ook mensen te bestaan die het vergaren en delen van kennis als hun maatschappelijke verantwoordelijkheid beschouwen.

De Universiteit voor het Algemeen Belang (UAB) is een project dat ontstond in de schoot van de Lissabongroep, voorgezeten door Riccardo Petrella, professor emeritus aan de Université Catholique de Louvain-la-Neuve. In 1994 gooiden deze al flink wat roet in de - onder andere door het IMF en Wereldbank geserveerde - TINA (There Is No Alternative)-maaltijd met de publicatie van *Grenzen aan de concurrentie*. Sinds 2003 zijn ze her en der bezig met het oprichten van universiteiten ter bevordering van ons aller belang. Het project werd opgezet als protest tegen de in hun ogen te ver doorgedreven vermarkting en utilitarisering van de academische wereld en wil door het verzamelen en doorgeven van kennis wegen op het maatschappelijk debat. Een linkse denktank, *quoi* (het is eens iets anders dan de Rand Corporation)!

De UAB telt vier faculteiten (Water, Mondialiteit, Anderheid en Verbeelding) die elk vanuit hun eigen invalshoek proberen bij te dragen aan de menselijke behoeften van welzijn, vrede en solidariteit: zaken die maar al te vaak in de verdrukking komen door het overheersende paradigma

van individuele rijkdom en eigenbelang. Na Italië, Canada en Marokko is er nu ook in ons land zo'n universiteit te vinden.

De Antwerpse afdeling is ontstaan toen het buurtcollectief Straten-Generaal, begaan met onrechtvaardigheid en duurzame ontwikkeling, in 2005 haar jaarlijkse prijs uitreikte aan professor Petrella voor zijn boek *Het menselijk verlangen, het recht op dromen*. De prijsuitreiking vond plaats in het door projectontwikkelaars bedreigde dominicanenklooster aan het Kievitplein. Toen Petrella opmerkte dat zo'n mooie locatie ideaal zou zijn om een Universiteit voor het Algemeen Belang te huisvesten, begonnen enkele aanwezigen luidop te dromen. Anderhalf jaar later, op 1 augustus 2006, opende de infowinkel van UAB plechtig haar deuren. Niet in het dominicanenklooster (wat niet is, kan misschien nog komen), maar in de Volksstraat (toeval bestaat niet). De maatschappelijke zetel bevindt zich net achter de hoek in de Schilderstraat, naast het Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken (HIVT).

In Antwerpen zijn er voorlopig nog maar twee van de vier faculteiten opgestart:

Anderheid en Verbeelding. Na het bezorgen van een schriftelijke of mondelinge motivatie kan de aspirant-cursist zich inschrijven voor de programma's *De blik* (een eerste kennismaking met het anders zijn), *Verschillende maten* (anders zijn voor gevorderden) of *Armoede vrije steden* binnen de faculteit Anderheid. De faculteit Verbeelding biedt voorlopig nog maar één programma aan, namelijk *Zin in de stad*. Dat ijvert voor de creatie van meer 'zinsplekken' in de stad, zodat de in Antwerpen aanwezige spirituele mix volledig tot uiting kan komen. Wie zich niet wil inschrijven maar wel eens een kijkje wil komen nemen, is steeds welkom in de infowinkel. Daar staat Leonor 'Noortje' Wiesbauer, docente filosofie aan de KDG, of Maarten Desmet, coördinator van heel het boeltje, steeds klaar om u een deskundige uitleg met betrekking tot het algemeen belang te verschaffen. ■

Universiteit voor het Algemeen Belang

Volksstraat 50, 2000 Antwerpen
Open op vrijdagen van 17u tot 20u en zaterdag van 10u tot 18u, of op afspraak
www.universiteitalgemeenbelang.be

nettoprijs van generieken wordt gecorrigeerd. Want dat is de échte paradox: de werkelijke prijs van generieken is hoog, en deze van originele geneesmiddelen onder octrooi is eerder laag.

Het is de farmaceutische industrie die investeert in wetenschappelijk onderzoek; dat vergt grote en risicovolle investeringen. Indien die risico's niet waren genomen in het verleden, zouden wij vandaag nog vechten met aandoeeningen die nu banaal lijken en waartegen efficiënte vaccins of geneesmiddelen bestaan. Het is dus makkelijk om één aspectje uit de waardeketen te lichten en daarop te schieten, en het is iets moeilijker om in dergelijk selectief debat de nuance in te brengen die essentieel is.

Dat de farmaceutische sector aan kritiek wordt onderworpen en ter verantwoording wordt geroepen, is geen enkel probleem, omdat maatschappelijke verantwoordelijkheid voor deze industrie – die de patiënt eerst plaatst – als gegoten zit.

Alles is altijd te duur: als men de focus uitsluitend richt op de prijs van een product, kan men makkelijk scoren. De prijs van originele octrooigeneesmiddelen is in België nochtans onder het Europese gemiddelde: zowel de farmaceutische industrie als de Belgische autoriteiten volgen dit kritisch op. De ziekteverzekering betaalt zeker geen te hoge prijs voor de geneesmiddelen.

Eén element isoleren uit zijn context leidt tot vertekening. Vooreerst is de kwaliteit van onze gezondheidszorg veel beter, onder meer doordat Belgische patiënten toegang hebben tot meer en betere geneesmiddelen, en Nieuw-Zeeland speelt ook geen enkele rol inzake wetenschappelijk onderzoek naar nieuwe geneesmiddelen of de productie ervan, terwijl België hierin een voorloper is, met 28.000 werknemers.

Terecht hebben de parlementaire meerderheid en de regering de imitatie van het voorgestelde model beperkt tot moleculen waarvan het octrooi vervallen is, zodat de te hoge

In 2004 publiceerde dr. Dirk Van Duppen zijn controversiële boek *De cholesteroloorlog, waarom geneesmiddelen zo duur zijn*. Daarin verdedigt hij het Nieuw-Zeelandse systeem van openbare aanbestedingen voor geneesmiddelen met dezelfde moleculaire samenstelling. Dit zette hem op ramkoers met professor Leo Neels van onze faculteit PSW en tevens woordvoerder van pharma.be, de Belgische koepel van de farmaceutische industrie. Vandaag is dit zogenaamde 'kiwimodel' gedeeltelijk overgenomen door de overheid. Voor het eerste onderwerp van deze nieuwe rubriek zet dwars de twee kemp-hanen van weleer weer tegenover elkaar. Heren...

Eigen eerst
gelijk

een patiënt de eerste keuze niet zou verdragen kan hij volgende keuzes volledig gesubsidieerd krijgen, mits eenvoudige motivering door de arts.

Het kiwimodel keert dus het aanbodsgedreven geneesmiddelenbeleid om naar een behoeftegestuurd beleid, waarbij de overheid eerst de beste geneesmiddelen selecteert en vervolgens de markt optimaal laat spelen om forse prijsverlagingen te bedingen. Het kiwimodel verbetert daardoor de kwaliteit van het voorschrijfgedrag én doet de kosten fors dalen. Omwille van zenuwachtigheid voor de komst van het kiwimodel heeft de farmaceutische industrie de laatste maanden reeds 900 geneesmiddelen fors in prijs laten zakken. Bijvoorbeeld de cholesterolverlager Zocor, waarmee *De cholesteroloorlog* begonnen is, daalde in prijs van 184 euro naar 57 euro. De prijs van het generiek is reeds gedaald tot 49 euro (-74%). Een simulatiestudie die het kiwimodel toepast op het huidige geneesmiddelenverbruik in België gaf 1,5 miljard euro opbrengst voor de ziekteverzekering.

In het 'kiwimodel' kiest een team van onafhankelijke deskundigen de beste geneesmiddelen. Dit gebeurt op basis van objectieve wetenschappelijke studies en op basis van een wetenschappelijke behoefteanalyse. Rond die voorkeursgeneesmiddelen organiseert de overheid een openbare offerte om de beste prijs te bekomen. Vandaag gebeurt dit al voor de aankoop van vaccins door de gewestelijke overheden.

Het geneesmiddel van de firma die de beste voorwaarden biedt wordt gedurende drie jaar voor 100% terugbetaald. In eerste instantie wordt de aanbesteding toegepast op eenzelfde geneesmiddel uit patent, dat door verschillende firma's op de markt wordt gebracht. Vervolgens wordt van geneesmiddelen die eenzelfde indicatie hebben (bijvoorbeeld verschillende cholesterolverlagers) en evenwaardig zijn, een eerste keuze gemaakt. Namelijk dat geneesmiddel waarvan de producent de beste voorwaarden biedt. Daarnaast worden nog een tweede of derde geneesmiddel van die groep gekozen naargelang de behoeften. Indien

Tussen pen en pint

Het Andere Boek had iets te vieren. Voor haar dertigste editie blaasde de alternatieve boekenbeurs verzamelen tijdens het tweede weekend van oktober op een gloednieuwe locatie: het Antwerpse Zuiderpershuis. Uw lijfblad blufte zich door het securitycordon heen en klampte de eerste de beste van onze schrijvende medemensen aan. Vervuld van misplaatste trots bieden we u hier de vruchten van onze arbeid aan.

Tekst: Ciska Hoet en Evelien Wouters, foto: Jonas Vincken

Abdelkader Benali (1975) is geboren in Marokko maar woont al sinds zijn vierde in Nederland. Daar maakte hij op jonge leeftijd furore als auteur. Zijn boeken werden meermaals vertaald, hij schreef columns, recensies en een toneelstuk en won in 2003 de prestigieuze Libris Literatuur Prijs voor *De Langverwachte*. Deze zomer zat hij toevallig in Libanon toen de oorlog uitbrak. Zijn ervaringen vatte hij samen in *Berichten uit een belegerde stad*.

Toen u naar Beiroet vertrok, was er nog geen sprake van oorlog. U wou Arabisch leren en een boek schrijven.

ABDELKADER BENALI Ik wilde eens in een Arabisch land leven. Het leek me interessant om er de werkelijkheid mee te maken, om te ervaren wat er nu echt gebeurt. Je hoort er zo veel over, maar je kan er pas over oordelen als je er een tijdje verbleven hebt. Ik heb er goed Arabisch geleerd, maar vooral woorden als 'bombardement', 'raketaanval' en 'vluchtelingen'.

Hoe was het om die stad te zien veranderen?

BENALI Beiroet leek me op het eerste gezicht een hele veilige, leuke stad die in sommige opzichten trouwens best Westers was. Ik had daar veel vrienden die met kunst bezig waren en iedereen had zijn eigen blik op de werkelijkheid. Ik vond het razend

interessant om ideeën uit te wisselen en te kijken naar wat iemand die daar geboren en opgegroeid is zoal doet met zijn talent. We hadden veel overeenkomsten maar er waren ook veel verschillen. Dat prikkelde me, het gaf me energie. Ik beleefde die stad niet als een politieke stad, maar als een potpourri van indrukken.

Toen de oorlog begon, ging het plots erg snel. Alles veranderde: het werd doodstil op straat, iedereen leek gek geworden. Mensen begonnen te hamsteren, ze gedroegen zich anders. Je kon de angst en de wanhoop van hun gezichten aflezen. Ik werd toevallig deel van de geschiedenis. Een uiterst vreemde ervaring.

U had terug naar het veilige Nederland kunnen gaan. Waarom bent u daar gebleven toen de oorlog uitbrak?

BENALI Ik wilde geen gemakkelijke uitweg meer. Ik stelde mezelf voor de keuze: accepteer ik de werkelijkheid of ontken ik haar? Voor dat laatste betaal je een prijs: je komt er volledig buiten te staan, je hebt er niets mee te maken. Je kan er dan ook niets meer over zeggen, en dat wilde ik niet. Ik wilde mijn ervaring als schrijver gebruiken, er iets nuttigs mee doen.

De mensen daar vonden het ook heel bijzonder dat ik als buitenlander toch gebleven ben. In het begin vroegen ze me zelfs of ik een spion was (*lacht*). Na een paar dagen ga je ook wennen aan het leven in zulke omstandigheden: je went aan de risico's en je leert omgaan met je angsten. Laat ik maar blijven, dacht ik toen. Waarom zou ik vluchten zolang er kinderen op straat kunnen blijven spelen?

Het boek dat u geschreven hebt, is eigenlijk een blog. Elke dag schreef u uw ervaringen uit via het net. Uw verslag is heel anders geworden dan pakweg een journalistieke bijdrage.

BENALI Dat was ook mijn bedoeling.

Ik wilde weergeven hoe je als schrijver zo'n oorlog beleeft, hoe je met de situatie omgaat, wat je overkomt. Ik zag het als een gouden kans: mijn thema werd me in de schoot geworpen. Normaal gezien moet je een hele wereld vol fictieve personages verzinnen, nu had ik elke dag wel iets te schrijven.

Het klinkt bijna alsof u profijt hebt gehaald uit de oorlog.

BENALI Dat is wel wat wrang natuurlijk. Waar ik woonde, was het uiteindelijk best veilig. Ik ben geen vluchteling, ik ben niemand kwijt geraakt en mijn huis is niet gebombardeerd. Voor de mensen daar was het heel anders.

Je zoekt ook via woorden een kalmeringsmiddel om weer verder te gaan. Ik kon 's avonds alles opschrijven, waarna mijn boekje weer gesloten was voor een dag. Veel van mijn vrienden daar waren kunstenaars en filmmakers en die konden dat niet, dat was te duur of te omslachtig. Het schrijven was een heel goede uitlaatklep.

Kan je de mensen en de stad wel leren kennen in zo'n situatie?

BENALI Ja, net door die oorlog: onder extreme omstandigheden tonen mensen hun ware aard. Daardoor heb ik een goede kijk op de samenleving in Beiroet gekregen. De stad werd ook kleiner doordat iedereen die er niet moest zijn, vertrok. De mensen zijn opener, aardiger, iedereen is gelijk voor elkaar. De oorlog bleek een uitgelezen invalshoek voor echte, diepgaande gesprekken.

Ligt er dan een ethische meerwaarde in een oorlog?

BENALI Hoe gek het ook klinkt, het was heel goed om die angst te kunnen delen. Je kan het weggeven, cadeau doen. Het leek wel een groepsproject. Dat creëert een relatie tussen mensen: je beseft dat je niet alleen bent, dat je samen in hetzelfde

schuitje zit. We verkeerden allemaal in dezelfde miserie en dat houdt je op de been.

Het is opvallend dat u - in tegenstelling tot vele anderen - in uw boek geen duidelijke politieke stelling inneemt.

BENALI Daarvoor ben ik schrijver. Je kunt nuanceren, je kan je verplaatsen in een andere situatie, je kan hyperbolen en satires opvoeren. Je kiest om de weg van het verhaal te volgen en een verhaal gaat nooit over het grote politieke gelijk. Een verhaal gaat over hoe zaken als macht werken, maar vooral ook over hoe de werkelijkheid in elkaar zit. Als schrijver stel je de vraag waarom dingen gebeuren zoals ze gebeuren. In plaats van tot een politieke conclusie te komen, reik je de mensen iets aan waarover ze kunnen praten. Ik ervaar het gesprek als iets heel vruchtbaars, het kan nieuwe ideeën tot stand brengen. Een politiek pamflet verdedigt echter een stelling en daarmee is het gesprek ook stevast afgesloten. Mocht ik slechts m'n politieke standpunten ventileren, dan zou ik ook veel sneller uitgepraat zijn.

Tot slot: u schrijft dat vrede zinloos is, maar oorlog nog zinlozer. Dat is een straffe uitspraak.

BENALI Ja, maar toch: vrede is zinloos, want wat is vrede nu? Je kunt overal pinnen, je kan koffie drinken, brood kopen en met een gerust gevoel gaan slapen, want morgen wordt je toch weer wakker. Dat is toch zinloos? Mensen krijgen er een heel leeg gevoel bij: ze zoeken spanning, conflict en destructie. En dat vinden ze niet. Als je in een oorlogssituatie leeft, heb je geen tijd om daarover na te denken, alles is gericht op zelfbehoud. Maar langs de andere kant is oorlog is nog zinlozer: de uitholling van de ziel, de vernietiging is nabij. Geen einde maken aan het conflict is zinloos. ■

“Berichten uit een belegerde stad” werd uitgegeven bij De Arbeiderspers.

Orlando Figes

Orlando Figes is historicus en bejubeld auteur van verscheidene boeken over de Russische geschiedenis. Ook zijn laatste boek *Tragedie van een volk. De Russische Revolutie 1891-1924* viel meermaals in de prijzen. In academische kringen is het echter een controversieel werk wegens zijn brede opzet en literaire inslag.

Historici beperken zich vaak tot 1917 wanneer ze het over de Russische Revolutie hebben. Uw uiteenzetting bestrijkt maar liefst 33 jaar. Waarom koos u voor deze lange periode?

ORLANDO FIGES De gebeurtenissen in 1917 zijn slechts het topje van de ijsberg. Aan het einde van de negentiende eeuw was Rusland razendsnel aan het transformeren op sociaal vlak, maar het tsaristisch bewind bleef zich vastklampen aan het verleden. De tsaren konden de uitdagingen van een moderne samenleving niet aan. Dáár begon de revolutie, niet in 1917! Het is belangrijk oog te hebben voor de context. Zelfs dertig jaar is niet genoeg, maar het boek is nu al meer dan duizend pagina's lang!

Het is verre van evident dat de revolutie in Rusland plaatsvond, en niet in de geïndustrialiseerde Westerse samenleving zoals de marxisten voorspeld hadden.

FIGES Rusland heeft een lange traditie van boerenrevoluties. Zelfs Marx zag dit in de laatste jaren van zijn leven. Lenin merkte ook al erg vroeg op dat de boerenstand een te duchten revolutionaire kracht vormde. Als hij de macht greep, beseftte hij, kon hij de boeren gebruiken om het oude politieke systeem omver te werpen, want zij willen het land van de grootgrondbezitters. Zo geschiedde aan

het begin van de twintigste eeuw. De Bolsjewieken leefden ook later steeds in angst voor een nieuwe revolutie, waarin de boeren de macht zouden grijpen. Uit dit schrikbeeld is de Stalinistische terreur ontsproten. Als niet Stalin maar Trotzki aan de macht gekomen was, zou het beleid echter gelijkaardig geweest zijn, in tegenstelling tot wat algemeen aangenomen wordt. Stalin's terreur is

immers vooral te wijten aan de angst die ook de rest van zijn partij in bedwang hield, en in mindere mate aan zijn persoonlijkheid. Weet je, het voordeel van mijn manier van geschiedschrijving is dat ik deze evoluties op langere termijn ook kan duiden.

Toch is dit brede opzet atypisch voor een historicus.

FIGES Ik vind dat de vorm van een boek de inhoud moet weerspiegelen. In de geschiedschrijving wordt de opgang van het communisme stevast bekeken als een ideologisch systeem, van bovenuit geïmplanteerd. Er wordt enkel aandacht besteed aan leidersfiguren en de grote massa. Wat met het individu? Het drama en de onvoorspelbaarheid zijn essentieel in *Tragedie van een volk*, daarom bouw ik het verhaal op rond enkele personages. Op deze wijze kan ik ook...

Een ruimer publiek aanspreken?

FIGES Juist. Het verhaal maakt het boek aangenamer om te lezen. Er is echter meer dan dat. Door

de lezer te doen voelen en te laten beleven wat er gebeurd is, wordt de onvoorspelbaarheid van de revolutie duidelijk. Droge, analytische teksten zijn ontoereikend om de chaos te beschrijven. Door het narratieve van mijn werk kan ik dat wel.

Deze verhalende aanpak leverde u reeds veel kritiek op in de academische wereld.

FIGES Het is niet zo dat ik geen wetenschappelijke ruggensteun heb. Academics hebben echter allemaal hun eigen kleine vakje van expertise. Ze zijn erg wantrouwend tegenover anderen die meerdere vakjes trachten te combineren, die verbanden leggen, of die het grotere geheel willen bestuderen. Maar dat is hun probleem, niet het mijne!

Denkt u dat we in de eenentwintigste eeuw het tijdperk van de grootse revoluties definitief achter ons gelaten hebben?

FIGES Neen. Zolang er onrechtvaardigheid en verdrukking is in de wereld, schuilt er steeds een revolutie om de hoek. ■

"Tragedie van een volk. De Russische Revolutie 1891-1924" werd uitgegeven bij Standaard Uitgeverij.

Tekst: Mehdi Koocheki en Jonas Vincken

Foto: Jef Leyssens

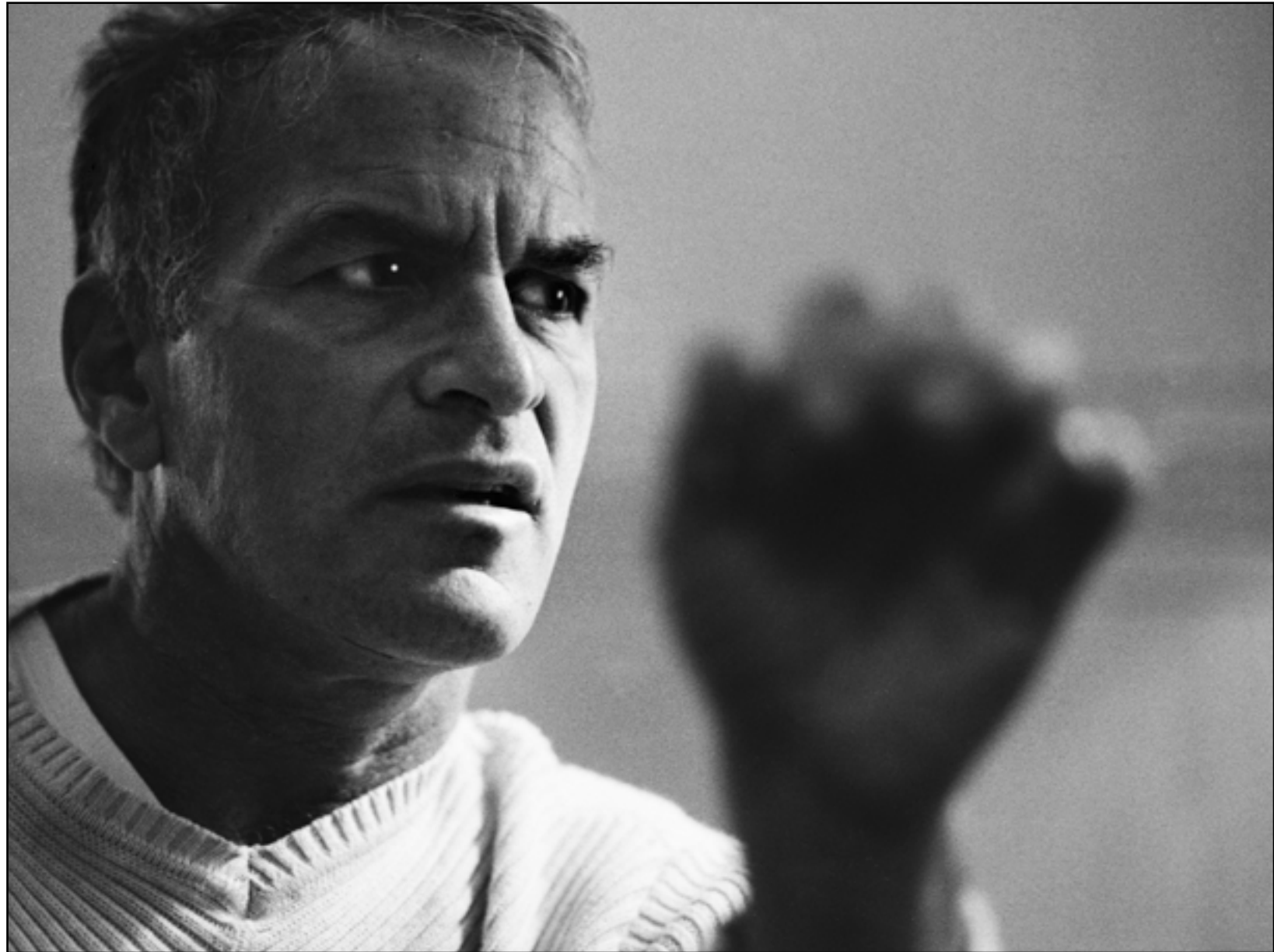

Norman Finkelstein is een omstreden figuur. Na de publicatie van zijn boek *De Holocaust-industrie* kreeg de joodse docent aan DePaul University in Chicago door tegenstanders veelvuldig het epitheton neonazi naar zijn hoofd geslingerd. Prominente linkse academici als Noam Chomsky drukken hem dan weer aan de borst. Op *Het Andere Boek* kwam de professor zijn jongste werk *De drogreden van het antisemitisme. Israël, de VS en het misbruik van de geschiedenis* voorstellen.

In *De drogreden* heeft u het over het gebruik van de term 'nieuw-antisemitisme'. Wat houdt dat juist in?

NORMAN FINKELSTEIN Telkens wanneer de Israëliërs diplomatieke moeilijkheden of een pr-probleem hebben, claimen ze dat er in het Westen een golf van nieuw-antisemitisme de kop opsteekt. Ze deden dit in 1974 toen ze na de Jom Kipoeroorlog moesten onderhandelen over de bezette gebieden in Syrië en Egypte, vlak voor ze Libanon binnenvielen in 1981 en nu weer sinds 2000. Er wordt dan beweerd dat de mainstream berichtgeving in het Westen gefiltreerd is door antisemitische gedachten. Voor alle duidelijkheid: daarmee bedoelt men organisaties als Amnesty International en Human Rights Watch, of - specifiek voor het Verenigd Koninkrijk - de BBC, The Independent en The Guardian. Deze verwijten zijn op niets gebaseerd.

Er zijn misschien een aantal problemen

met een marginale groep neonazi's en een klein deel van de moslimjeugd, maar dit is triviaal. In het Westen bestaat er geen maatschappelijk relevante jodendiscriminatie meer op het vlak van werk, huisvesting of onderwijs. Het is waar dat er in Europa een sterke opkomst is van extreemrechts, maar dit heeft niets met antisemitisme te maken. Die partijen voeren propaganda tegen moslims, niet tegen joden!

De term antisemitisme wordt voor het minste bovengehaald. Neem nu de Amerikaanse joden. Dit zijn zonder twijfel de meeste succesvolle joden uit de wereldgeschiedenis, op elk gebied: financieel, economisch, politiek, in de kunsten, in de wetenschappen... Toch beweert de joodse Anti Defamation League dat Princeton antisemitisch is. Waarom? Omdat Princeton maar 40% joods is, in plaats van 60% zoals de andere universiteiten van de Ivy League. Dat is toch krankzinnig?

In het tweede deel van uw boek analyseert u het boek *The Case for Israël* van de bekende Harvardprofessor Alan Dershowitz. U beweert dat het vol slordigheden staat, terwijl professor Dershowitz zei dat hij 10 000 dollar zou schenken aan de PLO indien iemand een fout in zijn boek kan aanwijzen. Denkt u dat de Palestijnen binnenkort een donatie mogen verwachten?

FINKELSTEIN Volgens mij heeft hij het boek niet eens zelf geschreven. Het werk verscheen in augustus 2003 en een maand later ging ik met hem in debat. De man wist zelfs niet wat er in zijn eigen boek stond! In mijn boek weerleg ik, 150 pagina's lang, elke stelling die hij poneert. Dat van die 10

000 dollar is trouwens een goed voorbeeld van het academische niveau in de VS vandaag. Wie zegt er nu zoiets? Hij maakt van de universiteit een casino. Kan je je voorstellen dat Hegel aan Kant zou zeggen: "Ik geef je 10 000 dollar als je een fout in mijn lessen over wereldgeschiedenis kan vinden"?

In uw boek *De Holocaust-industrie klaagt u het politiek en economisch misbruik aan dat van deze tragedie gemaakt zou worden. Wat bedoelt u daar juist mee?*

FINKELSTEIN Israël gebruikt de holocaust als een stok om elke kritiek van zich af te slaan. In de jaren negentig was er een beweging om schadevergoedingen te eisen van Duitsland en van Zwitserse banken voor de overlevenden van de Holocaust. Ik ben daar niet tegen, maar wat er toen is gebeurd is een schandalige vorm van oplichterij. Ik begrijp dat mensen die in de kampen gezeten hebben, recht hebben op een schadevergoeding. Over hoeveel mensen gaat het echter? De gemiddelde overlevende van de Holocaust was op het einde van de oorlog tussen de 20 en de 25, want als je te oud of te jong was werd je afgemaakt. De meeste overlevenden zijn dus meer dan tachtig jaar oud. Er wordt geschat dat er ongeveer 100 000 mensen de kampen overleefd hebben. Men kan dus aannemen dat er daar vandaag nog ongeveer 20 000 van in leven zijn. Wat beweren organisaties zoals het World Jewish Congres echter? Dat er nu nog een miljoen overlevenden rondloopt, en dat het er in 2035 nog steeds tienduizenden zullen zijn. Op deze manier kunnen ze veel meer geld eisen: pure zwendel! Mijn ouders hebben allebei in de kampen gezeten, zij zijn inmiddels gestorven. Volgens de statistieken ben zelfs ik in 2035 dood.

U verwijt de mensen die een schadevergoeding voor de Holocaust vragen dat ze de eisen van andere groepen voor schadevergoeding - bijvoorbeeld de zwarten omwille van de slavernij - niet steunen omdat ze de Holocaust als uniek beschouwen. Maar u zegt zelf dat er alleen maar geld mag gaan naar de directe betrokkenen?

FINKELSTEIN Ik vind niet dat iedereen schadevergoeding moet eisen voor zaken uit het verleden. Als je zelf in de kampen hebt gezeten, moet je wel vergoed worden. Kijk echter naar wat er nu in Polen gebeurt: men eist de eigendommen van joden uit de jaren dertig terug. Niet voor de nabestaanden, maar voor de 'joodse gemeenschap'. Laat de Polen toch met rust, die mensen zijn al arm genoeg!

Kan je je voorstellen dat Hegel aan Kant zou zeggen: "Ik geef je 10 000 dollar als je een fout in mijn lessen over wereldgeschiedenis kan vinden"?

Vindt u de Holocaust dan geen belangrijke zaak om te herdenken?

FINKELSTEIN Niet met heel het circus dat er nu bij komt kijken. Ik begrijp dat de betrokkenen herdenkingen organiseren. De Holocaust is iets dat bestudeerd moet worden, maar niet noodzakelijk publiekelijk herdacht. Men wil er toch niet uit leren. Het is slechts een wapen om op de vijanden van Israël en de VS te richten. Plots is iedereen een Hitler: Milosevic, Saddam, Hamas, Hezbollah, Ahmedinejad...

U bent dus tegen het trekken van parallellen met het nazisme in de hedendaagse politiek?

FINKELSTEIN Ik gebruik het zelf niet meer als politiek label. De Holocaust-industrie heeft elke betekenis ervan teniet gedaan. Sommige zaken vandaag komen wel overeen met aspecten van het nazisme. Het hangt ervan af welk deel je bekijkt: het racisme, het kolonialisme... Er bestaan vandaag geen gaskamers meer, dat is zeker. Gaza lijdt echter wel onder gedwongen verhogering en niemand protesteert. Jullie ontvangen Condoleezza Rice nog altijd op jullie grondgebied. Zij is een oorlogsmisdadiger! De mensen die vandaag de macht hebben in de VS zijn barbaren: ze hebben Afghanistan, Irak, Palestina en Libanon verwoest en in de miserie gestort. Nu willen ze Iran ook nog eens aanvallen en nog steeds durft niemand iets zeggen; de Europese Unie gaat plat op haar buik. Enkel Chavez, de president van een arm land in Zuid-Amerika, durft er tegenin gaan.

Tijdens de toespraak voor de VN waarin hij president Bush de duivel noemde, stond de Venezolaanse president Hugo Chavez te zwaaien met een boek van uw vriend en voorbeeld Noam Chomsky. Hoopt u dat ooit iemand...

FINKELSTEIN Ja, hoor. Hierbij zou ik aan Ahmedinejad willen vragen om mijn boek omhoog te houden op de volgende bijeenkomst van de VN (*lacht*). ■

"De drogreden van het antisemitisme. Israël, de VS en het misbruik van de geschiedenis" werd uitgegeven bij Mets en Schilt.

Toen eind jaren '90 de komst van de HST naar Antwerpen een feit werd, schreef de NMBS een wedstrijd uit. De verloederde buurt achter het station zou door de nakende verbinding met Amsterdam en Parijs immers structurele veranderingen ondergaan. Het Rotterdamse architectenbureau MVRDV won de wedstrijd met een plan dat de Kievitbuurt tot een aangename plek zou omtoveren. Met codewoorden als doorwaarderbaarheid en publieke ruimte kon dat ook moeilijk anders. Maar toen liep het mis...

Kievit, qui-vive

Stadsontwikkelingsproblemen rond het Kievitplein

Door een slinkend personeelsbestand besloot telecomgigant Alcatel Bell de gebouwen op het Francis Wellensplein, waarvan zij de eigenaar was, te verlaten. Een kosten-baten analyse had uitgewezen dat in deze postmoderne tijden van flexibiliteit, thuiswerk en permanente crisis het huren van kantoren voordeliger was dan deze zelf in bezit te hebben. Alcatel keek uit naar een andere plek om zich te vestigen en dacht daarbij zelfs naar Mechelen te trekken. Toen het stadsbestuur

dit te weten kwam, werd er aan de noodrem getrokken. Een multinational die de stad verlaat is immers niet echt wat men een mooi economisch visitekaartje noemt. Nu wil het toeval dat achter het station Antwerpen Centraal een groot braakliggend terrein als het ware wachtte om volgebouwd te worden: het Kievitplein. De Stad, eerst gebruik makend van haar recht op voorkoop, trok zich terug en projectontwikkelaar Robelco kocht zich in. Met het winnende plan van architecten-

bureau MVRDV werd losjes omgesprongen en naar de hemel reikende kantoren schoten als paddenstoelen uit de grond, met als resultaat dat het Kievitplein alles werd behalve een plein. Weg open ruimte, weg plein, weg mooie vooruitzichten. Maar: welkom Alcatel.

De Ploeg

Intussen was uit het puin van het Kievitplein een groep mondige en gemotiveerde buurtbewoners opgestaan die, het principe 'met heel Antwerpen, maar niet met ons' huldigend, verzet aantekenden tegen de dwaze plannen van Robelco en een door de VISA-affaire verlamd stadsbestuur. Buurtcomités uit de omgeving verzamelden zich onder de gemeenschappelijke noemer De Ploeg (www.antwerpencentraal.be/kievit) en de barricades werden beklommen. Dankzij een uitstekende dossierkennis, een tomeloze

inzet en meerdere succesvolle schreeuwen om aandacht bekwam De Ploeg dat de plannen voor de gebouwen op het plein hertekend werden en het aanzicht meer gediversifieerd werd. Eind goed, al goed? Niet echt: momenteel worden drie zones langs het spoor (B, C en D) onder handen genomen. En ook dit verloopt niet zonder de nodige *troubles*. Het stadsbestuur, in het besef dat de Vlaamse Overheid de buurt tekort gedaan had, mengde zich in de debatten en beloofde de buurt meer publieke ruimte, onder andere in de vorm van een park. "Maar het park zou een eerder beperkte oppervlakte hebben. Bovendien zou het ook moeilijk toegankelijk en weinig aantrekkelijk zijn omwille van de ligging bovenop de spoorwegberm. Daarom zal waarschijnlijk gekozen worden voor een andere invulling van de publieke ruimte", dixit Katrien Raeymaekers, projectleider van

het wervend programma Kievitbuurt van de stad Antwerpen. Voor de buurt heeft het park echter een symbolische waarde gekregen. Nu blijkt dat het park naar alle waarschijnlijkheid vervangen zal worden door andere stukjes publieke ruimte, stoot dit op protest van de buurtbewoners.

Zone B

De eigenaars van zone B, zijnde VVKSM Scouting (die naar verluidt hun bureaus zelf in elkaar gesjord hebben), een gemeenschap van chassidische joden (strak in het pak), een paar particulieren (waar blijft die onteigeningsbrief?) en 't Stad (hallo, met Patrick), hebben in dit dossier allemaal hun eigen minimale eisen, wat de buurtbevorderlijke ontwikkeling er niet eenvoudiger op maakt. Zo mogen de chassidische joden omwille van geloofsredenen niet wonen in gebouwen met meer dan vier verdiepingen en geldt er wat de schoolplicht betreft een strikte scheiding van de seksen. Dat breed uitgezakte en plaats-opslorpemde laagbouw voor hen de uitverkoren optie is, lijkt niet meer dan logisch. De scouts, zo deelt administratief directeur Jan Devliegheer ons mee, wil graag haar commercieel interessante eerstelijnspositie ten opzichte van het plein behouden. Zij zijn bereid mee te werken aan een leefbare buurt, maar willen zich daarbij om begrijpelijke redenen niet financieel monddood maken. Belangrijk detail: afgevaardigden van de buurt zijn niet welkom op onderhandelingen tussen deze eigenaars, en kunnen aldus niet op een directe wijze bijdragen aan de toekomstige inrichting van hun eigen buurt. "Zelf ben ik vragende partij wat hun aanwezigheid betreft," stelt Devliegheer "maar de bedrijven zouden het

moeilijk hebben om meer kantoorruimte te eisen als er buurtbewoners mee aan tafel zaten."

Een ander heikel punt in dit hele dossier betreft de toekomst van klooster en kerk in de Provinciestraat. Eens verlaten door de dominicanen werd dit complex met de sloophamer bedreigd. Krakkers en buurtbewoners konden de religieuze orde er echter van overtuigen het hele zaakje te verkopen aan de Provincie Antwerpen. Maar ook hier knelt een serieuze klomp. De Provincie is officieel immers nog altijd niet de eigenaar van het kloostercomplex. Ondertussen bleef de buurt echter niet bij de pakken zitten: toen de sloop van dit oord van stilte en gebed definitief uitgesteld leek, organiseerden de buurtcomités een feest met dans, muziek en film. Daarmee gaven zij meteen de richting aan waar men met kerk en klooster naar toe wil. Momenteel herbergt de kerk niet enkel een buurtcafé, maar vormt zij ook de thuishaven voor enkele sociale organisaties en wordt er elke donderdag, zo rond de klok van zevenen, een film vertoond.

Boudewijn Magnus III

Dus trokken wij, gewapend met pen en fotocamera, op een zekere donderdagavond richting Provinciestraat. Niet veel later en onder begeleiding van een brandende aansteker hoorden we onze eigenste voetstappen weergalmen in een pikdonkere kerk. Iets voor ons uit struint Boudewijn Magnus, zwetend en onregelmatig ademhalend, die met een uitgekiende voetbeweging één van de schaarse staanlampen aanschakelt. En er was licht. Magnus, licentiaat Kinesitherapie, maar naar eigen zeggen tevens crisismanager, seksuoloog (cursus te

Buurtbewoner Boudewijn Magnus wil de kerk voor één symbolische euro kopen.

Nederland - waar je je date op de eerste avond in bed moet krijgen - met glans doorworsteld) en leefloner ziet de dingen groots. Nu er problemen opduiken met de aankoop van de kerk heeft hij een even simpel als geniaal idee. "Waarom zouden we met de buurt de kerk niet zelf opkopen? Ik ben van plan om de paters een blanco cheque te geven. Volgens mij gaan ze één symbolische euro vragen. Ik speel in op hun devote gedachten, hé. Zij willen toch ook niet dat een huis van God omvergeworpen wordt om er verderfelijke kantoorblokken neer te planten? Ik wil van deze kerk een ontmoetingscentrum maken waar alle mensen welkom zijn. Christenen, islamiëten... Als ik hen overeen kan doen komen, dan heb ik de helft van alle wereldproblemen opgelost. Niet waar?" Zijn blik dwaalt af naar Amir, net binnengekomen, aandachtig luisterend

en doodleuk 'nee' schuddend. Magnus weidt daarna nog uit over meditatiemarathons en tangolessen, legt zijn hoofd eventjes te rusten op mijn schouder en verklaart zijn niet al te gunstige positie in buurtcomité Het Kievitsnest. "Het grote probleem is dat iedereen hier denkt dat wij klein zijn, onmachtig. Neen, zeg ik, ik ga uit van onze eigen kracht. Dat kunnen de anderen niet verkroppen," aldus een verontwaardigde Magnus.

Het Kievitplein, evenveel plein als de Sint-Jacobsmarkt markt, is het verhaal van een buurt die niet meer met zich laat sollen en die met krachtadige stem het woord durft nemen wanneer zij denkt dat haar onrecht wordt aangedaan. En ook al lijkt het alsof ze te kampen heeft met organisaties buiten categorie, uit niets blijkt dat zij daarvoor zal wijken.

Een oefening. in onzin

Tekst: Astrid De Wit, foto: Jonas Vincken

Wanneer u Hugo Matthysen als Clement Peerens in actie ziet, zou u het hem misschien niet meteen nageven, maar toch is hij de trotse bezitter van een universitair diploma. In 1978 studeerde hij af aan de toenmalige UFSIA als kandidaat in de Wijsbegeerte. Beroepsmatig houdt hij zich voornamelijk bezig met 'het verzinnen van onzin', zoals hij het zelf omschrijft, en daar schijnt de opleiding Filosofie in Antwerpen een uitstekende voorbereiding voor te zijn.

HUGO MATTHYSEN Mijn talent voor het verkopen van onzin zat er vroeger al in, maar je kunt zeker stellen dat mijn studie Filosofie geholpen heeft. Bezig zijn met rare logica – of noem het maar onzin – moet toch altijd zo overtuigend mogelijk zijn. Je moet ervoor zorgen dat je consistent blijft binnen de absurde wereld die je schept. Zelfs al zijn de premissen waarop je steunt totaal van de pot gerukt: zolang je er consequent mee omspringt, kan het aanslaan. Deze werkwijze vind je min of meer terug in de filosofie.

Hebt u dan voor de opleiding gekozen om te leren redeneren?

MATTHYSEN Niet echt, hoewel dat element mij uiteraard wel boeiend leek. Maar we spreken nu over de jaren '70 en toen werd er op alle terreinen ongeloflijk gezweefd en ik wou iets, euh...

Zweverig doen?

MATTHYSEN Nee, integendeel. Filosofie is eigenlijk heel streng. Je wordt verplicht logisch te redeneren, los van je eigen mening of aanvoelen. Ik heb nooit spijt gehad van mijn studiekeuze; wellicht zou ik nu, 30 jaar na datum, precies hetzelfde doen.

U hebt twee jaar in Antwerpen gestudeerd en voor uw licenties bent u naar Leuven getrokken.

MATTHYSEN Ik woonde in Antwerpen, dus was het vanzelfsprekend dat ik daar ook zou studeren, maar in die tijd kon je aan de UFSIA enkel de kandidaturen volgen. Met andere woorden, ik moest nadien wel naar Leuven gaan.

Bespuur ik daar een voorkeur voor Antwerpen?

MATTHYSEN In Antwerpen vormden de filosofiestudenten een kleine groep. We begonnen met ongeveer zestig, maar daartussen zaten een hoop macrobioten, boeddhisten, mensen die met bomen spraken en meer van dat fraais. Veel van hen gaven op, zodat er tegen Kerstmis nog maar een vijftiental studenten overbleven, die ook allemaal de meet hebben gehaald. Die twee jaar

Mijn medestudenten waren een hoop macrobioten, boeddhisten, mensen die met bomen spraken en meer van dat fraais.

waren echt gezellig. In Leuven daarentegen kwamen de studenten van Kortrijk, Antwerpen en Leuven allemaal tezamen, waardoor de groep plots veel groter werd. Bovendien speelde daar – veel meer dan in Antwerpen – het idee dat je van filosofie enkel je boterham kunt verdienen als je assistent wordt en dat zette natuurlijk een domper op de sfeer.

U kreeg indertijd aan de UFSIA les van jezùieten. Hebt u dat gemerkt aan de manier van lesgeven?

MATTHYSEN De jaren '60 en '70 waren nog stevig katholiek en zelf kwam ik ook al uit een katholieke omgeving, dus ik was wel op het een en ander voorbereid. Er werd inderdaad veel lesgegeven over Thomas van Aquino en consorten – in Leuven overigens

nog meer dan in Antwerpen – maar ik vond dat juist ongelooflijk interessant. Die middeleeuwse filosofie met haar formele regels is toch – in het slechtste geval – een geweldige vorm van puzzelen, een uitstekende denksport.

Hebt u zich tijdens uw studies volledig ondergedompeld in het studentenleven?

MATTHYSEN Een studentenleven was wat mij betreft onbestaande. Als

alle examens samen op het einde van het jaar na een blokperiode van vier weken en dat betekende voor mij topsport. Ik deed in de loop van het jaar bitter weinig, om dan tegen Pasen te beginnen panikereren. Toch putte ik mezelf niet volledig uit tijdens de examens: ik was verstandig genoeg om tegen tien uur 's avonds te stoppen, want alles wat je daarna doet, ben je de dag nadien toch vergeten.

Sinds kort wordt aan de UA een Alumnus van het Jaar verkozen. U was in 2005 één van de zeven genomineerden, maar u hebt het uiteindelijk niet gehaald. Jammer?

MATTHYSEN Nee hoor, ik vind het ideaal zo. De winnaar is een dokter die zich erg hard heeft ingezet voor aids-bestrijding (*Paul Stoffels, nvdr.*) en ik zou het nogal pijnlijk vinden zo iemand te moeten kloppen, terwijl mijn beroep toch maar bestaat uit Yvonne en Yvette of Jehan en Petrick spelen, hé. Ik was uiteraard erg vereerd met mijn nominatie, maar ik vraag me nog altijd af wat mijn bijzondere academische verdienste zou zijn.

Literatuurwetenschapper Geert Lernout, die u promoveerde bij de verkiezing van Alumnus van het Jaar, is nochtans volledig overtuigd van uw academisch talent. "Of wilt u misschien zelf een naam bedenken voor het paard van Sinterklaas?" legde hij het stempubliek voor.

MATTHYSEN Als Geert Lernout dergelijke dingen zegt, dan durf ik daar niets tegen in te brengen! ■

Shhht, hier beschouwt men het leven

De stille ruimte doorgelicht

In de reeks UActief Pluralisme (*patent pending*) heeft men weer een nieuw hoofdstuk geschreven. Er was al dat ietwat pretentieuze vak dat een selectie van 'de grote antwoorden' wil aanbieden, maar nu is er tevens iets dat minder met het hoofd in de wolken lijkt te zweven. Voor zij die niet graag luisteren naar een jezuïet met bekeringsdrang: de stille ruimte.

Een speechende rector en een aantal kleine krantenartikels, meer is er niet over gezegd. Zelfs op de UA-site lijkt het niet te bestaan. Enkel op de webstek van de Associatie Antwerpen was er enige informatie uit eerste hand te vinden, en dat was dan gewoon een neerslag van de speechende rector. Maar ik ben dan ook de doelgroep niet. Wel, officieel is iedereen de doelgroep, maar als in aparte krantenartikels staat dat het de drempel voor allochtone jongeren moet verlagen, zal dat ook wel door officiële kanalen gekomen zijn.

De stille ruimte zelf is, los van enige morele of ethische kwesties, in het beste geval een beetje een vreemde plaats. Bij het binnen-

stappen van het studentenrestaurant *ten Prinsenhove* in de Koningstraat aan de Stadscampus staart het je aan: 'STILLE RUIMTE', in grote letters aan de muur. Het geheel is ontworpen door Claire Bataille en Paul Ibens volgens de vertrouwde gulden snede. Toch doet het soms wat somber aan, misschien deels door het gebruik van sobere, donkere materialen. Het eerste wat je ziet als je in het inkomhalkamertje staat is een fontein. Dat denk ik alleszins, want op dit moment staat ze nog droog. Het zwarte stenen geval geeft een zekere onheilspellende indruk, maar misschien was dat enkel omdat ik een plaats van meditatie en spiritualiteit betrad. Naast nog een lege ruimte (voor

yoga, matjes en zelfkastijding) staat de 'woonkamer' van de stille ruimte vol met meditatiebanken (inclusief lampjes die niet werken) en een tafel om te studeren en elkaar te leren kennen. In stilte, hetgeen dus enkel lichaamstaal kan betekenen (en ik maar denken dat de dominante religies dat als doodzonde beschouwen). Ook lagen er twee losse voetsteunen die eruit zagen alsof ze gestolen waren uit de wachtkamer van een pediater. De stille ruimte heeft echter één ding voor op het levensbeschouwelijk vak: het wordt op geen enkele manier opgedrongen, en daarom alleen al ben ik er wel fan van. ■

Tekst: Hendrik Jan
Foto: Rudina Coraj

Het vallen van de bladeren

Dat universiteiten of hogescholen een onmiskenbare aantrekkingskracht hebben, werd

onlangs nog maar eens bewezen door de kersverse Miss World Tatana Kucharova. Gevraagd naar haar toekomstplannen antwoordde het 18-jarige gansje dat ze graag naar de universiteit wil, maar ook model wil worden. U merkt het al: hier is over nagedacht. Tenslotte kan niet iedereen aan de slag gaan in een zogenaamde "friteuse". Aangezien wij Veronique De Kock niet (tegen haar natuur in) op ideeën willen brengen, leggen we dit item terzijde en concentreren we ons op andere zaken.

In Vietnam ontsnapte een jongetje van amper 13 maanden oud miraculeus aan de dood. De tyfoon Xangse slingerde hem over een gebouw van twee verdiepingen hoog om hem tenslotte 150 meter verder te dumpen in een vijver. Als bij wonder hield de baby slechts enkele hoofdwonden over aan zijn kamikazevlucht. Britney Spears en haar kroost hebben alvast laten weten dat ze niet onder de indruk zijn.

Een Amerikaanse vrouw werd op de luchthaven van de Ierse stad Cork betrapt op het smokkelen van drugs. Ze had geprobeerd de douane te misleiden door een kilo heroïne in zwarte zakjes in haar kapsel te verstoppert. De smokkelwaar werd mede ontdekt doordat

één van de zakjes gescheurd was, waardoor zelfs het flinterdunne excuus van een acute aanval van pèllekes overbodig werd.

GSM gestolen? De Britse firma Synchronica ontwikkelde software waardoor je GSM, als hij gestolen wordt, non-stop een doordringend krijsend geluid uitstoot. Deze nieuwigheid wil de veelvuldige diefstallen van GSM-toestellen een halt toeroepen door ze op die manier onbruikbaar te maken voor niet-rechtmatige eigenaren. Waar de ontwerpers het onuitstaanbare gekrijs vandaan hebben gehaald is nog niet geweten. Volgens de laatste geruchten zou het hier echter gaan om een combinatie van de stem van Frans Bauer en tram 10 aan de bocht van de Melkmarkt.

Een Italiaans speleoloog en socioloog heeft de intimiteit van een grot opgezocht en is van plan om daar maximaal drie jaar in te verblijven. Op die manier hoopt hij inzicht te verwerven in het natuurlijke ritme van het menselijk lichaam. Dit zou dan moeten resulteren in een betere dosering van medicijnen en vermindering van stress en slaapproblemen. Het nieuwtje leverde de brave man alvast de titel 'Holbewoner van het jaar' op in de Italiaanse media. Deze titel mag echter niet verward worden met die van 'Neanderthaler van het jaar', een benaming die de laatste 20 jaar gemonopoliseerd wordt door Silvio Berlusconi.

Niels Govaerts

Boterhammenroof

column

De afgelopen vier jaar verdiende uw dienaar zijn glazen boterham door bij te klussen in de keuken van één van de vele studentenrestaurants die onze stad rijk is. Aangezien ik er maar niet in lijk te slagen afscheid te nemen van het studentenbestaan, bond ik ook aan het begin van dit academiejaar mijn zwarte schort weer voor, klaar om mijn nachtelijke uitspattingen met noeste arbeid te bekostigen.

Tot mijn grote verbazing werd mijn aanwezigheid echter niet langer op prijs gesteld. De wanhoop maakte zich al gauw meester van mijn gedachten. Had men eindelijk door wat mijn geheime ingrediënt voor het broodje van de week was? Of waren ze misschien achter het bestaan van mijn *préparé américain* gekomen? Misschien had het wel te maken met mijn naam, de vunzige xenofoben. Ik was vastbesloten om het hier niet bij te laten. Halverwege het opstellen van mijn dossier bij het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding vernam ik echter de werkelijke reden voor het niet-verlengen van mijn contract.

Sinds vorig jaar is er namelijk een nieuwe wet op het gebied van studentenarbeid. Deze wet bepaalt dat de student 23 dagen aan een verminderd belastingstarief mag werken tijdens het jaar, buiten de zomervakantie. Studenten die meer dan 23 dagen op een jaar werken, moeten niet alleen meer belastingen betalen, maar zijn ook duurder

voor de werkgever. De UA-catering wou daarom enkel nog studenten aan nemen die dit jaar nog geen 23 dagen gewerkt hadden. Na vier jaar enthousiast (volgens sommigen misschien iets te enthousiast) broodjes van de week gemaakt te hebben, mocht ik dus plots mijn schort aan de haak hangen.

Voor zover ik weet valt de UA-catering nog altijd onder het Departement Studentgerichte Diensten. Het is mijns inziens ook niet onredelijk om te veronderstellen dat studenten die meer dan 23 dagen op een jaar werken, dat geld doorgaans ook harder nodig hebben. (Eerlijkheidshalve moet ik daar echter aan toevoegen dat het wegval len van de benodigde fondsen om mijn verslaving aan illegale goudvisgevechten en mijn struisvogeleierenfetish te onderhouden, voor mij persoonlijk nu niet meteen een slechte zaak is gebleken.) Toch dringt de vraag zich op: hoe studentgericht zijn de studentgerichte diensten nog?

Mehdi Koocheki

The **sky** is the limit dwars op hoogtestage

Antwerpen is een stad in beweging en dat laat zijn sporen na. De toren voor het Museum aan de Stroom (MAS), de Lange Wapperbrug en het nieuwe park op het voormalige spoorwegemplacement van Antwerpen-Noord zullen in de nabije toekomst ook tot het stadsbeeld gaan behoren. De tentoonstelling *Hoger/Higher/PlusHaut* wil echter net achterom kijken en even stilstaan hoe de relatie tussen de stad en haar torens in het verleden geweest is. Daarbij is de Boerentoren, één van de meest dominante blikvangers van de Antwerpse skyline, intussen al 75 lentes jong.

Tekst: Niels Govaerts, foto: Jef Leyssens

De relatie tussen de stad en haar torens wordt gekenmerkt door vele ups en downs. Nochtans hebben torens altijd al deel uitgemaakt van het Antwerpse stadsbeeld en hun rol gespeeld in de dagelijkse leefwereld van haar inwoners. Veel van die torens hebben de loop der tijden niet overleefd en trachten via deze tentoonstelling hun plaatsje in de geschiedenis van Antwerpen te herwerven.

Eerst trokken we naar de tentoonstelling *Torenstad* in het Rockoxhuis, waar het verhaal verteld wordt van de vroegste Antwerpse hoogbouw. Tekeningen, gravures, schilderijen en foto's tonen aan dat de stad al vanaf de zestiende eeuw goed voorzien was van hoge gebouwen. De belangrijkste constante binnen de Antwerpse skyline is onmiskenbaar de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. Ook enkele andere kerktorens, zoals die van Sint-Paulus, Sint-Bartholomeus en Sint-Jacobs kunnen een lange staat van dienst voorleggen. Anderen hadden minder geluk: zo werd de burchtkerk van Sint-Walburgis, misschien wel de oudste toren van allemaal, in 1817 afgebroken wegens haar vervallen toestand. Ook de Sint-Michielsabdij, die zich ter hoogte van het Sint-Andrieskwartier bevond, overleefde de negentiende eeuw niet. Tijdens de Belgische Revolutie in 1830 verschanste een Hollands garnizoen zich in de citadel en schoot het heel Antwerpen-Zuid aan gruzelementen.

Door de eeuwen heen werden er ook verschillende torens gebouwd zonder religieus doel. De stedelijke gilden waren erg bedreven in het oprichten van gebouwen en vervaardigden onder andere de Bakkers-, de Visverkopers- en de Huidevetterstorens. Ook de stad zelf liet zich niet onbetuigd en bouwde verschillende toegangspoorten

die het in- en uitgaand verkeer moesten kanaliseren. Tenslotte sierden ook de huis- en koopmanstorens - beter bekend als de pagaddertorens - het stadsbeeld. Als u al vond dat het zeer pover gesteld was met de bewaring van de religieuze torens, dan keert

Eéj, ik zieng der iejn stoan in 'eure japon!

u wat hun profane tegenhangers betreft van een nog kalere reis terug. De bezoeker wordt bij het begin van de tentoonstelling zelfs meteen geconfronteerd met een foto waarop de toren van de oude Zuidstation opgeblazen wordt: een schoolvoorbeeld van hoe onzorgvuldig er omgesprongen werd met waardevolle gebouwen. Gelukkig was het niet al zuchten wat de klok sloeg. Nostalgische zielen kunnen alsnog hun hart ophalen aan de grote maquette van de nieuwe trappentoren van het MAS (Museum aan de Stroom), waarnaar al jaren reikhalzend uitgekeken wordt.

Boerentoren & co.

We slaan de deur van het Rockoxhuis achter ons dicht en zetten koers naar het tweede deel van de tentoonstelling. In de Boerentoren brengen we een bezoek aan *Boerentoren & co.* waar de schijnwerpers vooral - en terecht - op the birthday boy gericht worden. Dit jaar mag de Boerentoren namelijk 75 kaarsjes uitblazen. Het gebouw symboliseert de vernieuwing, de durf en de moderniteit van Antwerpen na de Eerste Wereldoorlog. Nochtans ging de oprichting gepaard met heel wat polemiek.

De locatie tussen Groenplaats en Meir, werd tijdens de Eerste Wereldoorlog platgebombardeerd door de Duitse invallers. Na afloop van het krijgsgewoel weerklonk er bij enkelen de roep om de Meir een visueel

indrukwekkend sluitstuk te geven. De stad was, in het kader van de nakende Wereldtentoonstelling van 1930, op zoek naar prestigieuze projecten om haar aanzien te vergroten. Men wou naar Amerikaans model een heuse skyscraper in het midden

van de historische stadskern neerplanten. In 1928 bleek de Algemeene Bankvereniging bereid om te investeren in de verwezenlijking van deze modernistische plannen. De tegenstanders haalden praktische en esthetische bezwaren aan tegen de plannen: wat met het zicht op de enige echte toren van Antwerpen, de kathedraal, en wat met de schaduw die deze nieuwe toren letterlijk over een deel van de stad zou werpen? Ook de pers mengde zich in het debat en voegde er een politiek tintje aan toe. De toenmalige burgemeester van Antwerpen, Frans Van Cauwelaert, was één van de medestichters van de Algemeene Bankvereniging. Haar hoofdaandeelhouder, de Boerenbond, leverde de toren trouwens zijn huidige roepnaam op. In 1928 werd het licht tenslotte op groen gezet en drie jaar later werd de eerste wolkenkrabber op het Europese vasteland zonder toeters of bellen in gebruik genomen.

Andere bestaande torens die veel aandacht krijgen op de tentoonstelling zijn de politietoren aan de Oudaan en de zogenaamde BP-Building, die zich naast de Antwerpse Ring bevindt. De politietoren, waarover de meningen sterk verschillen, werd in de jaren '50 door Renaat Braem ontworpen. Oorspronkelijk was er een heel administratief centrum gepland. Omwille van verkeerstechnische redenen besliste de stad

echter om slechts één toren te voltooiën. De BP-Building van Leon Stynen en Paul De Meyer werd gebouwd aan het begin van jaren '60 en stond symbool voor de economische expansie van die periode. Hoewel het in architectonisch opzicht zeker geen onverdeeld succes voor de binnenstad was, is de BP-Building wel een geslaagd voorbeeld van hoe moderniteit en architecturale waarde hand in hand kunnen gaan. Indrukwekkend is nog steeds de monumentale draagconstructie op het dak, die de hele buitenomtrek van het gebouw met stalen trekkabels bijeenhoudt.

Voorts is er nog een overzicht van tientallen niet-gerealiseerde torens. De aanblik van sommige schetsen is ronduit majestueus. Bij andere mastodonten hadden we toch eerder het gevoel dat we blij mogen zijn dat het slechts bij plannen gebleven is. Opnieuw springt de naam van Renaat Braem in het oog: voor deze modernistische architect pur sang was geen offer te groot om nieuwe, grootse en futuristische stadsbeelden te creëren.

Het mooiste moest dan echter nog komen: als afsluiter brachten we een bezoek aan de panoramazaal op de bovenste verdieping van de Boerentoren. En eerlijk is eerlijk: we hadden die dag verdomd veel chance. De zon schitterde aan een wolkenloze hemel en de hele stad, periferie en haven inclusief, lag aan onze voeten. Zelfs misbaksels als de Antwerp Tower, de Theaterbuilding of het Hof van Beroep aan de Waalse Kaai konden de pret niet bederven. Even ontstond er toch enige animositeit toen iemand die met een verrekijker het machtige uitzicht aanschouwde, uitriep: "Eéj, ik zieng der iejn stoan in 'eure japon!". Onze dag kon echter al niet meer stuk. ■

The Hickey Underworld

Bonte avonden in Antwerpen

Julius Caesar moet ongetwijfeld een Antwerps rockkwartet in het achterhoofd hebben gehad toen hij in 47 voor Christus de uitspraak "Veni vidi vici" uitklaterde. Zo verliep het namelijk ook in Humo's Rock Rally met de heren van The Hickey Underworld: ze kwamen vanuit het niets, schopten de rest van de deelnemers onder tafel met hun hondsdolle, smerige straatrock en sleepten al grinnikend de overwinning in de wacht.

Gevolg: een publiek dat het viertal met bier bekogelde, zonder dat zij daar zelf het minste probleem mee hadden. dwars bezocht deze goedlachse heren voor een exclusief gesprek over het nog lang te verwachten studioalbum en kreeg een meer dan gezellig allegaartje voorgeschoteld: Younes "Classic or Dud" Faltakh, een zanger/gitarist die bier met bruine rum drinkt; Jonas "Robust Childers" Govaerts, een snarenplukker die aan de lopende band songtitels bedenkt; en Sebastiaan "10% mongoloid, 90% water" Weyler, een praatgrage bassist die naar eigen zeggen steeds van niets op de hoogte is.

D'Angelo versus At the Drive-in

Heren! Eindelijk nog eens een rockgroep met kloten in België!

YOUNES Acht kloten in totaal, dat spreekt.

SEBASTIAAN Hij maakt een grapje: onze drummer Jimmy heeft maar één teelbal. Zeven kloten dus.

YOUNES Ik moet wel zeggen dat we rotslecht gespeeld hebben in de AB, dus daar moet niemand zijn oordeel op baseren. In de finale van de Rock Rally draait het helemaal niet om de muziek, enkel om de competitie. Geef mij maar Balthazar, dat was voor mij de enige goede groep. Die bende had moeten winnen! Zet er wel bij: "maar met een vette knipoo".

De muziek die jullie ten gehore brengen lijkt wel een mengeling van de energie van At the Drive-in en de sappige gitaren van Guns N' Roses, hoewel die laatste band tegenwoordig vaak als "fout" wordt aanzien.

YOUNES Wij zijn eigenlijk vooral r&b-fans -zeker D'Angelo, dát is nog eens muziek!- maar At the Drive-in is inderdaad een invloed. Guns N' Roses is voor ons eerder nostalgisch...

JONAS Guns N' Roses is gewoon keigoed! Alleszins nog beter dan At the Drive-in.

SEBASTIAAN Weet je, stilaan komt dat allemaal terug. Guns N' Roses mag tegenwoordig wel weer, hoor. Gelukkig.

YOUNES Dat ligt gewoon aan die mannen hun geweldige comeback, dat besef je toch?

Op jullie MySpace-site staan de wijze woorden "Bullying God's creatures since 1993". Zijn jullie werkelijk al dertien jaar bezig?

YOUNES Absoluut. Sinds 1993 spelen Sebastiaan en ik samen, vanaf het tweede middelbaar. Jonas is er in 1994 bijgekomen, Jimmy... nog iets later.

JONAS En ondertussen hebben we nog steeds niet genoeg nummers voor een plaat!

YOUNES We hebben gewoon altijd dezelfde nummers gespeeld, weet je? Onze recente single *Mystery Bruise* is eigenlijk van 1994, *Sick of Boys* van 1995. Serieus hoor. Ondertussen hebben we al heel wat watertjes doorzwoomen. Eerst heetten we *Drunk Messiah*, daarna *Considered as Animals* en vervolgens *Kardiak*: in die drie groepen speelde Sebastiaans broer Daan de drums. Verder hebben Jonas en ik in *Triolux* gespeeld, wij drieën en de Triolux-drummer amuseerden ons nog in *Gemini Luv Delux*, en ik drumde ook in *100 Watt Jazz Men*, waarin zowel Jonas als Sebastiaan bas speelden.

JONAS En dan hadden we nog een groep die *Vagina Eyes* heette, maar sinds Jimmy er vier jaar geleden bijkwam, zijn we The Hickey Underworld geworden.

Hadden jullie voor de deelname aan de Rock Rally al een deftige demo opgenomen?

JONAS Massa's! Maar die waren zeer clandestien, nooit echt serieus.

SEBASTIAAN De oplage bestond overigens steeds uit maximum vijf stuks.

Exclusief: het nieuwe studioalbum

Momenteel worden er nieuwe nummers opgenomen: waar en met welke producer gebeurt dat?

SEBASTIAAN We zijn aan het werk in de Jet Studios in Brussel, waar we ook *Mystery Bruise* hebben opgenomen. Ook onze nieuwe single is vorige week ingeblikt: in november gaan we de clip opnemen, dus tegen december zal die uitkomen. De drie heren van Das Pop nemen de producerfunctie op zich. Een eigenaardige combinatie misschien, maar zij hebben ons zelf gecontacteerd.

YOUNES In maart 2007 gaan we ook in de Franse Blackbox Studios opnemen, waar Steve Albini al heeft gewerkt!

Is er ongeveer al beslist welke nummers er op het album zullen staan, en kunnen jullie wat exclusieve titels vernoemen?

JONAS Zeker! *Sick of Boys* zal er waarschijnlijk opkomen, *Ghost Holiday* dan weer niet. Of misschien wel, we zien wel wat er gebeurt: alles stap voor stap. We zijn aan vier nieuwe nummers bezig: onze toekomstige single heeft de werktitel *Blonde Fire*, maar dat gaat nog veranderen naar *Severe Vaginal Trauma*.

SEBASTIAAN Dan hebben we nog nummers als *All of Them Witches* of *Slumber Inc.* Ook *Tegenmaat* en *Slangenbeet* zijn kanshebbers, net als een anthem van tien minuten met de titel *Veermansmeer*. Dat laatste gaat trouwens over het *Veermansmeer*. Het is onze vaste afsluiter op optredens.

YOUNES Het album zal waarschijnlijk *Krabbers*, *Leugenaars* en *Tovenaars: 't is Bonten Avond* (*Behalve voor Negers*) gaan heten. *Polyfeer* is echter ook een potentiële winnaar.

Enig idee wanneer het album zal uitkomen en onder welk label het gaat verschijnen?

YOUNES Sony, Columbia en Island waren alvast geïnteresseerd, maar...

JONAS Waarschijnlijk gaan we kiezen tussen twee Belgische platenmaatschappijen. Een van die twee labels heeft alvast zo'n fleurige naam dat ze alleszins niet moeilijk kunnen doen over onze songtitels.

Anonimiteit is een deugd

Waar komt jullie groepsnaam juist vandaan en waarom is Younes er ondertussen ietwat ontevreden over?

YOUNES Ontevreden? Dat heb ik nooit

gezegd!

SEBASTIAAN Ik heb dat nochtans wel gelezen.

JONAS Ik ook.

YOUNES Sommige journalisten hebben geen oog voor ironie, hé? De naam is in elk geval afkomstig van een songtitel van Nation of Ulysses.

JONAS Kloot Per W vertelde me dat The Hickey Underworld ook de titel is van een boek over verkrachters, alleen: ik vind dat boek jammer genoeg nergens! We hebben

indertijd een coin geflipt tussen deze naam en *Evil Morons*, dus het lot heeft beslist.

Jullie hebben meer bijnamen dan eender wie, op jullie site staan informatie noch foto's, en de heren van Borokov Borokov verschijnen in de *Mystery Bruise*-videoclip in plaats van jullie zelf. Waarom houdt The Hickey Underworld zo van die anonimiteit?

JONAS Kijk, we hebben net een fotosessie achter de rug, waarop eens te meer blijkt dat wij gewoon de lelijkste mensen van heel Antwerpen zijn. De foto's zijn wel de moeite:

V.l.n.r.: Jonas Govaerts, Sebastiaan Weyler, Jimmy Wouters en Younes Faltakh.

Foto: Anaïs Dyckmans

samen met Borokov Borokov en The Porn Bloopers hebben we onszelf omgetoverd tot een nazivoetbalploeg uit de jaren dertig. We zijn wel slechts met tien, aangezien we geen fans hadden die als elfde man wilden opkomen.

YOUNES We willen alles mysterieus houden tot onze plaat uitkomt. Daarna gaan we ons slecht imago cultiveren door steeds onszelf te blijven. Anonimiteit kan in elk geval nooit kwaad als je de muziek op de eerste plaats wil zetten.

Waarom werden jullie op de Rock Rallyfinale met bierflessen bekogeld? Waren er mensen die ervan overtuigd waren dat jullie overwinning doorgestoken kaart was omdat Jonas voor Humo schrijft, of vonden ze de muziek gewoon rotslecht?

JONAS Negentig procent van het volk op een wedstrijd komt steeds voor een andere groep dan de jouwe. Ze wisten via een internetforum in elk geval ook dat ik voor Humo schreef: een terechte opmerking overigens. Maar toen we gekozen werden voor de halve finale werkte ik niet voor Humo, en vier jaar geleden werden we niet eens geselecteerd. Nu hebben we met andere woorden professioneler gefraudeerd.

SEBASTIAAN Je mag ook niet vergeten dat het een traditie is om op de Rock Rallyfinale met bier te gooien. Buiten het feit dat wij sowieso maar twaalf fans hebben en dat de zaal vol zat met *Revenge 88*-liefhebbers, heb

www.thehickeyunderworld.com
www.myspace.com/thehickeyunderworldmusic

ik vroeger ook met bier gesmeten zonder te weten wie er al dan niet gewonnen had.

JONAS Trouwens, de winnaar van de Rock Rally is steeds behekst: er gebeurt achteraf nooit iets deftigs mee. Wij gaan dus zonder twijfel ook in de vergetelheid sukkelen.

YOUNES Niks van! Mijn ultieme doel is om ooit even zelfzeker als A Brand op het podium te kunnen staan.

JONAS Mijn ultieme doel is om ooit even zelfzeker als de biseksuele gitarist met de lange staart van A Brand op het podium te kunnen staan.

Vele mensen beweren dat jullie nummers eigenlijk helemaal geen structuur hebben en dat jullie het live enkel van jullie energie moeten hebben.

SEBASTIAAN Crap! Dat is waar.

YOUNES Dat is bullshit! Meer nog: wij zouden probleemloos akoestisch kunnen spelen!

Ketelmeppers en andere wantoestanden

Jullie drummer Jimmy Wouters is letterlijk een houthakker. Zijn ridecimbaal overleeft dikwijls maar twee nummers: hoeveel geld spenderen jullie gemiddeld aan drummateriaal?

SEBASTIAAN Extreem veel. Jimmy vermoordt minstens zes paar stokken per optreden, en wat die cimbalen betreft: één op vijf optredens spelen wij met een cimbaal zonder barst, de overige vier met een kapot cimbaal. Meestal huren we er dan een nieuw, dat hij dan weer vernielt, waardoor we het moeten betalen, enzovoort. Hij heeft ooit los door zijn basdrum getrapt, meerdere snares kapotgemept en hij is doof aan één kant. Maar ja, hij komt uit de hardcorewereld, hé? Hij speelde vroeger in Reply, een vrij bekende groep, en Happy Swingers hebben hem ook als drummer gehad. Humo noemt hem trouwens

“Rubberneck” Wouters omdat hij de hele tijd zo extreem headbangt.

YOUNES Vorige week heeft hij in de studio door zijn hi-hat geklopt.

JONAS Hij vernielt zelfs drumkrukken. Dankzij zijn extreem ontwikkelde reetbot.

Op de officiële Hickey Underworld-site en de bijhorende MySpace-pagina is zelden een droog bericht te vinden. Vergis ik me, of houden jullie van humor?

SEBASTIAAN Alles wat op onze sites staat klopt! Die afterparty van de TMF Awards was bijvoorbeeld echt marginaal. Mijn kotsneigingen, het feit dat ik voor Justin Timberlake werd gehouden, Reggie van Milk Inc. zijn mislukte poging om zijn enorme paardentanden te verbergen, Jeroen van Het Eiland die in iedereen zijn gat kneep: niets is gelogen.

YOUNES Kaye Styles is trouwens echt een superdonkere neger. Je ziet hem bijna niet.

Ook Tom Gernaey werd niet gespaard op jullie MySpace-site: jullie vernoemden “the naughty smile of blonde, pre-pubescent boys” als een van jullie invloeden, terwijl jullie sound werd omschreven als “a media career being flushed down the toilet”. Sommigen denken dat jullie hem op kinderachtige wijze willen ridiculiseren, anderen denken dat jullie hem verdedigen: ligt de waarheid ergens in het midden?

JONAS De waarheid is: we blijven hem uit-

lachen tot hij onschuldig verklaard is.

SEBASTIAAN We hebben ook een Vlaams Belang-MySpace-site gehad om zoveel mogelijk mensen aan te sporen tot een Ijzerbedevaart vlak voor de verkiezingen. Jammer genoeg is dat niet echt gelukt. Onze Troetelbeertjes-site had daarentegen meer succes. En terecht.

Younes, jij hebt zelfs een fotografiesite...

YOUNES Dat is nu niet aan de orde!

JONAS Jawel, jawel! Ik weet daar meer over dan hij. Kijk, Younes doet gewoon wat goedkoop fotowerk, waardoor hij eigenlijk niks moet doen en zo van Vaderke Staat kan blijven profiteren. Wat hij doet is illegale huwelijken tussen Belgen en migranten fotograferen. Sebastiaan heeft trouwens zijn werk als programmeur opgegeven om Younes hierbij te steunen. Kwestie van de groeps sfeer hoog te houden, begrijp je?

SEBASTIAAN Jimmy werkt ondertussen in de Panos, waarvoor hij zijn professionele carrière als opvoeder heeft laten varen. Ook voor die goede sfeer. Commitment!

YOUNES Kijk, deze groep is gewoon mijn hobby. Marginale huwelijken fotograferen, dát is mijn passie. ■

Als afsluiter willen we nog even meedelen dat Sebastiaan alle dwarslezers uitnodigt op zijn groot feest, dat zal doorgaan in de Pekfabriek op 2 december 2006. Younes en Jonas zullen de dj's van dienst zijn. Tot dan!

*Tekst: Matthias Meersmans
Foto's: Jef Leysens*

November met zijn regenvlagen, brengt verkoudheid, jicht en andere plagen.

Het haardvuur knettert zachtjes in de gezellige kamer terwijl je geliefde een heerlijke erwtensoep (mét rookworst) bereidt. De pantoffels zijn weer van stal gehaald, de zetel zag er nog nooit zo uitnodigend uit. De regen tikt gezellig tegen de ruit, het is geen weer om een hond door te jagen. De gemiddelde viervoeter is dan ook niet op de hoogte van al het moois dat de Antwerpse cultuurhuizen brengen in november. Maar dat excuus gaat niet op voor u, beste lezer. Stel het Stoogiaanse *I Wanna Be Your Dog* uit tot na sluitingstijd van theaters, clubs en bars en stort u op onderstaande parels.

In oktober vond het Gentse filmfestival plaats. Veel minder bekend is de Antwerpse *Week van de Sociale Film*. Verscheidene zalen (waaronder De Roma en Filmhuis Klappei) bundelen hun krachten van 20 tot en met 24 november, wanneer zij u verrassen met topfilms die niet vies zijn van een dosis engagement. November pakt uit met nog een tweede festival in de stad: muziekmagazine Oor en Petrol werken samen voor *Oor/deel*. Film en muziek worden daar broederlijk naast elkaar geprogrammeerd. Van 7 tot 11 november draven onder andere Mike Patton, Spinvis, Under Byen en Billie King (de nieuwe meidenband van Tine Reymer) op.

Meer muziek is er in Trix, waar de avantfolkies van Espers acte de présence geven en hun uitstekende nieuwe plaat voorstellen. Over uitstekende nieuwe platen gesproken: een van de mooiere gebeurtenissen van november is de release van *Orphans* van Tom Waits. U moet er uw deur niet echt voor uitkomen, maar bon. In Cultuurcentrum Luchtbal zorgen Othin Spake, The Kilimanjaro Darkjazz Ensemble en MoHa! op 24 november voor een potje freejazz en improvisatie. Diezelfde dag is er ook jazz in deSingel: Blindman en Quator Daniel gaan er aan de slag met composities van Helmut Oehring. Muzikantencollectieven Rarefish en Honest House slaan de handen in elkaar en halen op 10 november pop-, math- en postrockbands uit het ganse land naar The Bottom Line. Wie het liever wat rustiger aan doet, kan op 25 november in AMUZ Sigiswald Kijken bewonderen, die de cellosuites van Bach brengt op de *viola da spalla* (een soort schoudercello waarvoor Bach zijn suites waarschijnlijk bedoeld heeft). Houdt november u vastgekluiserd in Wilrijk, dan hoeft u zich niet te beperken tot wiezen met de buurvrouw. In CC De Kern komt het Jef Neve Trio op 25 november het mooie weer maken.

Omdat ook het oog wat wilt, houdt het FotoMuseum een retrospectieve van het werk van Carl De Keyzer. Deze fotograaf valt op door zijn

sterke reportages, waarmee hij al een aardige reeks prijzen veroverde. Voor ander visueel spektakel zorgt het Oude Badhuis, dat op 11 november een wervelende travestieshow programmeert. In het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten loopt dan weer *Gorge(l)*, een tentoonstelling over het spel tussen beklemming en verademing in de kunst, met als grootste namen Turner, Kahlo en Ensor.

Liefhebbers van dans en theater hoeven in november niet op hun honger te blijven zitten. Monty nodigt Dood Paard (8 en 9 november) en Abbatoir Fermé (23 tot 25 november) uit, die respectievelijk *Mecolomaan* en een herneming van *Tinseltown* brengen. De Arenbergschouwburg haalt op 9 en 10 november De Koe binnen voor opvoeringen van *Utopie van het atoom*. In deSingel brengt Jan Fabre van 9 tot 11 november *Etant Donnés*, en ook Rosas (het gezelschap rond Anne Teresa De Keersmaeker) speelt ten dans: *D'un soir un jour* - te zien van 22 tot 25 november - is een choreografie op muziek van Debussy, Stravinsky en de hedendaagse componist George Benjamin.

Te arm voor cultuur? Koop cultuurcheques bij het Studenten Informatiepunt van je campus of win ze door de puzzel op pagina 30 op te lossen.

Jef Leysens

AMUZ
Kammenstraat 81
www.amuz.be

Petrol
d'Herbouvillekaai 21
Antwerpen-Zuid
info@petrolclub.be
www.petrolclub.be

CC De Kern
De Kern 18, Wilrijk
www.antwerpen.be/dekern/

Hof Ter Lo
Noordersingel 30
www.ccluchtbal.org

FotoMuseum
Waalse Kaai 47
www.fotomuseum.be

KMSKA
Leopold De Waelplaats
museum.antwerpen.be/kmska

The Bottom Line
Pelgrimsstraat 11

deSingel
Desguinlei 25
www.desingel.be

Monty
Montignystraat 3
www.monty.be

ccBe
Driekoningenstraat 126,
Berchem
www.ccbe.be

Arenbergschouwburg
Arenbergstraat 28
www.arenbergschouwburg.be

www.festivalperspectief.be

Uw **geld** of uw **leerkrediet**

*Dubbelinterview met VVS en studentenraad
over de financiering van het hoger onderwijs*

Minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke is van plan grondige hervormingen door te voeren in het financieringssysteem voor het hoger onderwijs. Hans Plancke, voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) en Dries Verbraeken, vice-voorzitter van onze studentenraad, geven tekst en uitleg bij de gevolgen die de studenten hiervan zullen ondervinden.

Tekst: Mehdi Koocheki, foto's Jef Leyssens

De Vlaamse regering keurde op 14 juli de nota van minister Vandenbroucke over de financieringshervorming van het hoger onderwijs goed. Deze nota zet de krijtlijnen uit voor een decreet dat voor de zomer goedgekeurd zou moeten worden. Dat een hervorming zich opdringt, daar is iedereen het over eens. Onder de vorige minister, Marleen Vanderpoorten, werden

de middelen voor het hoger onderwijs namelijk bevroren. Of het voorgestelde model voldoet, daar bestaat al minder eensgezindheid over.

De voorliggende nota is al het derde voorstel dat de minister lanceert. De vorige nota (van december 2005) heeft hij moeten aanpassen na luid protest van de studenten en bepaalde instellingen, zoals de Universiteit Antwerpen, die met het geplande model veel geld zouden verliezen. De VVS, de koepel van alle studentenraden in Vlaanderen, organiseerde samen met de onderwijsbonden en de lokale studentenraden en -clubs betogingen in Brussel, Antwerpen en Gent om haar eisen kracht bij te zetten. Met respectievelijk 2000, 1000 en 10 000 aanwezigen kenden die een redelijk groot succes.

De grote struikelblokken voor de studentenvertegenwoordigers waren, naast het wegvallen van overheidsfinanciering voor de voortgezette opleidingen (de ManaMa's en de BanaBa's), het invoeren

van outputfinanciering en onvoldoende aandacht voor het toegankelijker maken van het hoger onderwijs. Outputfinanciering betekent dat de instellingen niet meer gefinancierd zullen worden op basis van het aantal ingeschreven studenten (input), maar op basis van het aantal geslaagde studenten (output).

Op het punt van de outputfinanciering heeft de minister nu een toegeving gedaan. Volgens de nieuwe nota zullen universiteiten voor studenten in hun eerste jaar op basis van input gefinancierd worden, maar voor de volgende jaren blijft hij wel een outputmodel hanteren. In de nieuwe nota is echter ook een begrip geslopen dat in de voorgaande discussies nooit ter sprake was gekomen: het leerkrediet.

Het leerkrediet is een rugzak van 140 studiepunten die de student ontvangt. Wanneer hij of zij zich voor een richting inschrijft, verdwijnen er studiepunten uit de rugzak. Indien men op het einde van het jaar slaagt, krijgt men die studiepunten terug en zo verder. Als men echter niet slaagt, is men die studiepunten kwijt. Wanneer de rugzak leeg is, is de student niet langer financierbaar en kan er dubbel studiegeld gevraagd worden. Het leerkrediet geldt ook levenslang, dus vroegere misstappen zullen moeilijker rechtgezet kunnen worden op latere leeftijd.

Verder wordt er voorgesteld dat 45% van de basisfinanciering van de instellingen naar onderzoek zal gaan, wat redelijk veel is. De angst bestaat dat de onderwijsopdracht van de universiteiten hierdoor in de verdrukking kan komen. Vooral omdat de gehanteerde sleutel voor de verdeling van de onderzoeksmiddelen sterk outputgericht is en het academisch personeel er

dus toe aanzet om zoveel mogelijk tijd aan onderzoek te besteden, waardoor er bijgevolg vanzelf minder tijd voor onderwijs overblijft.

De VVS verspreidt nu een petitie aan alle instellingen. Het doel is om 15 000 handtekeningen te verzamelen, zodat de studentenvertegenwoordigers een hoorzitting in het Vlaams Parlement kunnen afdwingen om hun eisen kenbaar te maken. Eind september stuurde de secretaris van onze studentenraad

Ik ken voorbeelden van assistenten die heel veel tijd in studentenbegeleiding investeren, maar die zullen daar eigenlijk niet voor beloond worden.

echter een mail naar de VVS waarin hij verklaarde dat de studentenraad tevreden was met de laatste nota van de minister en niet meer zou deelnemen aan verdere acties. Dit terwijl de vertegenwoordigers van onze studentenraad op de Algemene Vergadering van de VVS op 12 oktober wel een platformtekst met uitgebreide kritiek op de nieuwe nota hebben goedgekeurd? Tijd voor een gesprek dus.

Vanwaar jullie engagement als studenten vertegenwoordiger?

HANS PLANCKE Ik heb PSW gestudeerd in Gent en doe daar nu Rechten bij. Ik wou meedenken rond de manier waarop mijn opleiding is georganiseerd. Daarna begin je verder te denken, rond bredere thema's. Zo ben ik in de studentenraad van de UGent terechtgekomen en daarna uiteindelijk bij de VVS.

DRIES VERBRAEKEN Ik ben afgestudeerd in PSW en volg nu de ManaMa Internationale Betrekkingen en Diplomatie. Hoe ik binnengerold ben bij de studentenraad van Antwerpen? Vanaf mijn eerste jaar op kot heb ik mij altijd met het studentenleven bezig gehouden: je zit daar in en wil er iets van maken. Gaandeweg kom je tot het besef dat dat niet alleen via studentenclubs lukt. Vanuit dat engagement heb ik genoeg ervaring opgedaan om over te stappen naar studentenvertegenwoordiging.

Waarom gaat de VVS eigenlijk niet akkoord met het voorstel van de minister? Er wordt toch meer geld vrijgemaakt voor het hoger onderwijs?

PLANCKE Men komt uit een situatie waar de budgetten bevroren waren. Dat zorgde voor problemen, want als je financiering befrist en het studentenaantal stijgt, dan krijg je de facto onderfinanciering. Op een bepaald moment werd dat zelfs acuut. Bovendien heb je enerzijds wel meer geld, maar je zit anderzijds ook met de besteding van dat geld. De minister wil met zijn voorstel heel duidelijk het gedrag van de instellingen beïnvloeden. En als je dat gedrag wil beïnvloeden dan doe je aan politiek en stel je prioriteiten. Wij zijn het niet altijd eens met de prioriteiten die hij al dan niet stelt. Ondanks de bijkomende middelen die worden vrijgemaakt, vinden wij ook dat er nog altijd te weinig geld naar

hoger onderwijs gaat. En dat is niet zomaar een eis uit het ijle.

Kan je daar cijfers op plakken?

PLANCKE De cijfers ken ik niet uit het hoofd, maar de norm die bijvoorbeeld door Europa naar voren wordt geschoven is 2% van het BNP. Er zijn wel zeer duidelijke problemen. Je hebt nu een structurele onderfinanciering van de hogescholen. De nieuwe financieringsmethode zal echter uitgaan van de huidige deelbudgetten per onderwijstype, dus de professionele, academiserende en academische bachelors. De onderfinanciering van de hogescholen wordt deels wel gecompenseerd, maar gaat structureel eigenlijk van hetzelfde bedrag uit. Er moet dus bijkomend geld komen voor de hogescholen.

Een tweede probleem is dat de minister onvoldoende rekening houdt met kansengroepen. Wij pleiten bijvoorbeeld voor een aantal studentenkenmerken in de financiering, zoals het studentenkenmerk 'allochtoon'. Omdat die studenten objectief vastgesteld veel moeilijker doorstromen, willen wij dat daar structureel rekening mee wordt gehouden. Het aanmoedigingsfonds, een projectmatig fonds dat projecten steunt voor specifieke doelgroepen, is heel klein geworden.

Zijn de grote struikelblokken niet langer de financiering van de ManaMa's, de outputfinanciering en het leerkrediet?

PLANCKE Kijk, men moet ook realistisch zijn. In het input/outputverhaal is duidelijk een compromis bereikt. Daar zal men moeilijk nog van kunnen afwijken. Wij kiezen er voor om ons nu te concentreren op andere zaken. Dus zeggen wij: als je outputfinanciering wil in de hogere jaren,

hou dan rekening met de doelgroepen die moeilijker doorstromen, ook in de hogere jaren.

Een tweede strijdpunt blijft het leerkrediet. Voor de meeste studenten is dat op zich echter geen probleem. Wij vinden ook dat je studenten moet leren hun verantwoordelijkheid te nemen. Maar waarom op die manier? Doe dat toch op een andere manier, bijvoorbeeld door het nemen van studievoortgangmaatregelen! Sinds het flexibiliseringsdecreet kan een instelling aan een gebuisde student maatregelen opleggen, zoals verplichte aanwezigheid in de les. Zo kan je specifiek op één student inzoomen: dit zijn jouw problemen op het vlak van studievoortgang, dit zijn de maatregelen die we jou opleggen. Als men dan toch leerkrediet wil, dan zijn wij voor 180 studiepunten, enkel in het eerste jaar. Mits de student zich één keer heroriënteert.

Dan is er nog een heel belangrijk strijdpunt: de verhouding tussen onderwijs en onderzoek. Wij zijn van mening dat, als je in de basisfinanciering zo'n sterk gedreven onderzoeksfinanciering invoert, de aandacht van de proffen te veel naar onderzoek zal gaan.

VERBRAEKEN En daarbij: hoe ga je academisch personeel beoordelen? Ik ken voorbeelden van assistenten die heel veel tijd in studentenbegeleiding stoppen, maar die zullen daar eigenlijk niet voor beloond worden. Is het rechtvaardig om een assistent of een prof minder hoog op een ranking te zetten, enkel omdat hij of zij minder onderzoeksoutput haalt? Volgens mij zit daar toch een hiaat.

Is het waar dat de studentenraad niet meer wil meedoen met de petitiecampagne van VVS?

VERBRAEKEN Ik zou dat toch graag willen nuanceren. De studentenraad heeft de plannen, zoals ze nu voorliggen, doorgenomen, maar het is pas op de volgende vergadering dat wij daar een standpunt over zullen innemen. We moeten er echter rekening mee houden dat Antwerpen bij het vorige voorstel acht miljoen euro zou verliezen. Met de huidige nota krijgen we anderhalf miljoen euro extra: dat is dus wel een vooruitgang.

Waar wij vooral op staan is het punt van de ManaMa's. Er zijn volgens mij twee mogelijkheden: ofwel moet de Master hoger gewaardeerd worden en dan wordt de ManaMa echt een specialisatie, ofwel behoud je de grote output van Masters en dan maakt de ManaMa het verschil. Als de financiering hiervan wegvalt, wil dat zeggen dat een bepaalde specialisatie enkel nog toegankelijk is voor de happy few. En daar hebben wij een probleem mee.

PLANCKE Ik wil toch even reageren. Jullie studentenraad zegt dat het voorstel voor hen in orde is. Maar blijkbaar is het zelfs nog niet besproken binnen de studentenraad en wordt er al extern gecommuniceerd dat je niet meedoet. Wie heeft dan de bevoegdheid om dat te communiceren?

VERBRAEKEN Normaal gezien gebeurt de communicatie door ons voltallig. Het enige concrete standpunt dat we nu hebben is dus in verband met de ManaMa. Mijn aanvoelen is wel dat de studentenraad verder principieel geen graten ziet in de voorlopige onderwijsplannen van de minister.

PLANCKE Ik vind het vreemd dat je zegt dat je principieel akkoord gaat, want mij lijkt het eerder dat je pragmatisch akkoord gaat. Ik snap dat je het belangrijk vindt dat je

instelling een goede financiering heeft, maar er zijn daarnaast nog altijd speerpunten, zoals de verhouding onderwijs/onderzoek, de doelgroepenfinanciering, het leerkrediet en ga zo maar door. En dan komt het vreemd over als er vanuit jullie studentenraad gemaild wordt dat jullie voorlopig niet meer aan acties meedoen, terwijl dat zelfs nog niet besproken is op de studentenraad.

VERBRAEKEN Is dat een standpunt van dit jaar?

PLANCKE Ja, we hebben heel recent een mail van jullie secretaris gekregen.

VERBRAEKEN Wel, volgens ons is er principieel niks mis met die financiering, daar blijf ik bij. We hebben daarentegen ook begrip voor de punten die jullie aanhalen, zoals het in rekening brengen van studentenkenmerken. Het is gewoon zo dat elke keer dat er naar de minister wordt gegaan, de inzet van de onderhandelingen verhoogt. En we moeten ook zien waar onze breekpunten juist liggen. Wij zijn daar misschien pragmatischer in, maar de andere onderwijsinstellingen doen ook geen slechte zaak.

Zullen we zeggen dat de secretaris iets te voorbarig was?

VERBRAEKEN Ik kan alleen zeggen dat onze formele stellingname op de volgende vergadering van de studentenraad zal gebeuren. Daar zal naar de studenten toe ook over gecommuniceerd worden.

PLANCKE Ik ben wel blij dat jullie je op onze algemene vergadering van 12 oktober

in onze prioriteiten konden vinden. Trouwens, de prioriteiten die nu naar voren werden geschoven zijn unaniem goedgekeurd door alle studentenvertegenwoordigers.

U ziet geen tegenstelling tussen de platformtekst van 12 oktober en wat daarvoor gecommuniceerd is?

VERBRAEKEN Nee, ik zie het probleem niet echt. Ik denk enkel dat de secretaris voor Antwerpen een aantal specifieke punten heeft willen aangeven. En ik blijf erbij, principieel en ook pragmatisch gaan wij niet in tegen wat VVS zegt: wij stellen enkel dat bij elke onderhandeling de inzet verhoogt. Want onderhandelingen gebeuren nog altijd op basis van vertrouwen en een consequent "njet" om nog meer te bereiken kan naar de toekomst toe contraproductief werken.

Zien jullie de punten uit de platformtekst dan als aandachtspunten en niet als breekpunten?

PLANCKE Dat zijn toch heel fundamentele punten?

VERBRAEKEN Het is nog altijd zo dat je ergens een keuze moet maken. Wat er nu op tafel ligt hadden wij ook graag nog ietwat anders gezien, maar het ligt er nu. Over het leerkrediet, bijvoorbeeld: ook de studentenraad van Antwerpen is principieel niet tegen de 180 studiepunten die VVS voorstelt. Bij 180 studiepunten vang je gewoon een nog grotere restgroep dan bij 140, zo simpel is het. Het belangrijkste dat wij als principe onthouden is dat er zoiets bestaat als rechten en plichten. Ik denk dat Hans ons daarin zal bijtreden. Dat er bij 180 studiepunten meer mensen

nog een redmiddel krijgen, daar zijn wij absoluut niet tegen.

Gaat de VVS nog acties ondernemen?

PLANCKE Waar we nu mee bezig zijn is een lobbyronde. We hebben ook onze petitie: met 15 000 handtekeningen kunnen we een hoorzitting in de commissie van het Vlaams Parlement afdwingen.

Waar kunnen we die petitie vinden?

PLANCKE Die is doorgegeven aan de studentenraden, maar ik denk dat de mail van Antwerpen daar concreet over ging; dat daar niet meer aan werd meegegaan, als ik het mij goed herinner. We doen nu een aantal handtekeningendagen in Gent en Brussel, andere steden kunnen nog volgen. Ergens midden november willen we toch 15 000 handtekeningen opgehaald hebben, want zo'n hoorzitting geeft media-aandacht en men moet tijdens die zitting ook naar ons luisteren.

Hoe staat de studentenraad daartegenover?

VERBRAEKEN Dat is een agendapunt voor onze volgende vergadering.

En uw persoonlijke standpunt?

VERBRAEKEN Ik heb geen probleem met een hoorzitting. Als je kijkt naar de doelstellingen van VVS, vind ik persoonlijk dat je daar als student niet tegen kan zijn. Mijn standpunt is gewoon dat je moet weten hoe hoog de inzet is en wanneer de onderhandelingen vastzitten, maar volgens mij bestaat er nog altijd een respectabele marge. ■

Meer info over de financieringsnota: www.vvs.ac/axie

Evelien Wouters

Tram 7, richting Mortsel. Het is een druilerige namiddag. Een heer neemt naast me plaats. Ik veronderstel dat hij voornaam is - zo ziet hij er uit met zijn felgroene, armloze jasje - maar de dranklucht die uit zijn orgel komt verraadt hem. Uiteraard heeft hij ook een hond bij zich. Ik focus mijn ogen op letters die steeds weer verspringen - om maar geen gesprek met hem te moeten voeren.

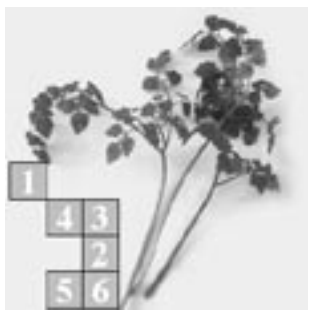
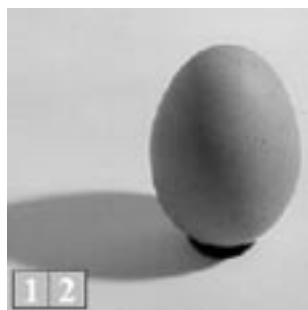
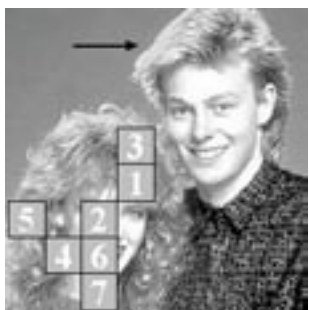
"That looks like a nice cake," zegt de Brit (of Ier) uitgelaten, en net dat ietsiepietsie te luid (maar hij heeft een erg mooie stem) tegen het kleine, oude mevrouw-tje voor me. Ze heeft wit haar, rozige oogjes (zoals oudjes meestal hebben) en een dunne huid. "Nee, dat is een taart," reageert ze haast fluissterend. "Slecht voor de lijn," voegt ze eraan toe.

"Dat is niet erg," antwoordt de man. "Slecht voor de lijn, maar goed voor het gemoed!" zegt het vrouwtje (schattig, en ze heeft gelijk). "Dat is waar." Ik zie de man staren naar de taart. "Watch out, Hugo," zegt hij met diepe stem tegen z'n hond, wanneer er nog een oude vrouw opstapt. De vriendin van het omaatje. Ze praten Frans. "Spreeken ze Frans in Antwerpen?" vraagt hij met een Brits accent. Het vrouwtje antwoordt dat ze een Franse moeder heeft en dat ze perfect tweetalig is.

De man lijkt niet meer geïnteresseerd en haalt zijn appelsapje boven. Een paar stevige slokken. En hopsakee, weg ermee. Met de taart. "Come one, Hugo! Hurry! We've got dinner for tonight! Praise the Lord!" Mijn dag kon niet meer stuk.

leef je uit in de pashokjes van plezier

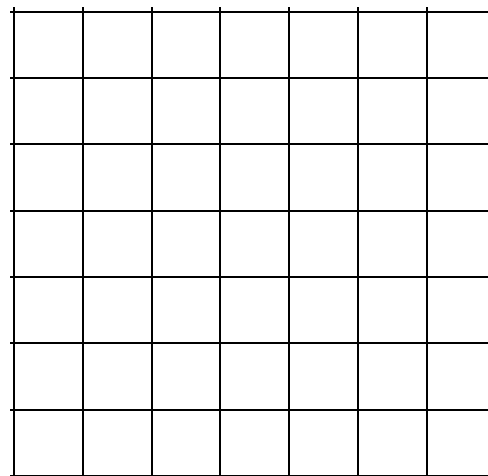
Elk van de negen afbeeldingen bepaalt een woord. Dit woord past exact in het bijhorende puzzelstukje. Vul dat woord in, maar doe dit volgens de cijfertjes. De puzzelstukjes passen op hun beurt exact in het vierkantig rooster. Daarin vormen ze een vraag, en het antwoord daarop is exact wat wij zoeken.

CULTUURCHEQUE
ANTWERPEN STUDENTENSTAD

Stuur uw oplossing naar dwars@ua.ac.be. Als het juist is, komt uw naam in een pot terecht. Daaruit trekt een volstrekt onschuldige hand de winnaar. Natuurlijk heeft die winnaar prijs.

Dankzij de inspanningen van de Associatie en de Stad Antwerpen zijn de cultuurcheques weer een feit. dwars geeft elke maand een cheque weg, met dank aan het departement Studentgerichte Diensten.

Oplossing dwars 34: Dendermonde

Had het juiste antwoord gevonden en wint de felbegeerde cultuurcheques: Elisabeth Jonckers.

1. Eega

Geld 2.

3. Largowinch

Navo 4.

5. Neo

Pentagon 6.

7. Wantsen

Warre 8.

9. Pint

AmuseeVous breekt wereldrecord

Meer dan duizend man in één Antwerps museum!

Tekst: Astrid De Wit

Vrijdag 13 oktober werd het statige Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen (KMSKA) ingepalmd door meer dan duizend jongeren, met als resultaat een bedrijvigheid waar het meer dan honderd jaar oude gebouw normaal enkel van kan dromen. Reden voor deze massale opkomst was het groots opgezette evenement Soiree Royale, georganiseerd door de vzw AmuseeVous. Begenadigde jonge artiesten – originele performers, beeldende kunstenaars en verschillende bands – injecteerden het museum met inspiratie en geestdrift. Rubens keek toe en zag dat het goed was.

AmuseeVous noemt zichzelf een 'relatiebureau voor jongeren en musea'. Isabel Lowyck, coördinator van de vzw, is er alvast van overtuigd dat zo'n bemiddeling nodig is: "Musea lopen leeg, net als kerken. Iedereen kent het prachtige gebouw van het KMSKA, maar wie loopt er ook effectief binnen? Wij proberen musea in een aantrekkelijk daglicht te zetten, opdat meer jongeren op vrijwillige basis naar een collectie zouden gaan kijken.

Dat wil daarom niet zeggen dat we een museum naar aanleiding van een evenement als Soiree Royale tot een feesttent herleiden. Het is de bedoeling dat zowel het publiek als de jonge artiesten meegesleept worden door de schoonheid van de kunstwerken, zodat het museum fungeert zoals het zou moeten: als een huis van inspiratie."

Dit lijkt misschien vechten tegen de bierkaai, maar de combinatie van een goede werking en steun uit bekende hoek doet wonderen. AmuseeVous is ontkiemd tijdens de JongerenMuseumDagen in 2000. Maar voor een echte doorbraak was het wachten op Herman Schueremans, de organisator van Rock Werchter, wiens steun een geschenk uit de hemel zou blijken. Schueremans lanceerde het idee van de polsbandjesactie: in 2005 konden jongeren voor het eerst met hun Werchterpolsbandje als toegangsticket één van de 26 deelnemende musea bezoeken. Uiteindelijk zouden 8000 jongeren van deze actie profiteren – een gigantisch succes, volgens een enthousiaste Lowyck. Bovendien hebben 48 Belgische en Nederlandse rockartiesten zich bereid getoond om als peter of meter 'hun' museum te promoten bij

het grote publiek. Maar AmuseeVous stampt nog meer initiatieven uit de culturele grond. Het bekendst zijn de Soirees: de Soiree Royale heeft al verschillende voorgangers en in maart is er alweer een nieuwe gepland.

'Jong' is het absolute trefwoord in het hele opzet. Niet alleen richt AmuseeVous zich tot een jong publiek en jeugdige artiesten, ook de hele organisatie wordt draaiende gehouden door jonge vrijwilligers. "Het is fantastisch om te zien hoe enthousiast jongeren zich inzetten voor het hele project," vertelt Lowyck. "We zijn van start gegaan met een relatief kleine groep, maar steeds meer mensen hebben de microbe te pakken gekregen en ondertussen kunnen we al op een behoorlijk aantal vrijwilligers rekenen."

Of het museumbezoek ook de hoogte in gegaan is sinds AmuseeVous het daglicht heeft gezien, weet ze niet precies: "Dat zou een publieksonderzoek vergen. Wat we wel weten, is dat AmuseeVous ondertussen bekendheid heeft verworven, zowel onder het grote publiek als onder de performers en musea. Maar eigenlijk gaat het ons niet om de cijfers; wat voor ons telt is

de animo. Wij mobiliseren en sensibiliseren jongeren én musea, maar nadien geven wij de fakkel door aan de musea zelf."

Met acties als Soiree Royale worden twijfelaars misschien wel over de streep getrokken, maar voor niet-bezoekers zullen nieuwe strategieën bedacht moeten worden, geeft Lowyck toe. "Misschien moeten we voetballers optrommelen? We proberen nieuwe wegen te bewandelen, maar een strategie implementeer je niet van vandaag op morgen. Ondertussen zijn we echt tevreden wanneer we ten minste de twijfelaars kunnen overtuigen van de schoonheid van een museum." ■

Nieuwsgierig, geprikkeld, gretig, creatief? AmuseeVous zoekt medewerkers (16-26j) om haar team te versterken.

Mail naar: info@amuseevous.be.

Jonge creatievelingen uit alle kunstdisciplines (beeldende kunst, performance, poëzie, mode, film en foto, muziek...) om mee te werken aan de soirees.

Mail naar info@amuseevous.be.

VRIJDAG 13 OKTOBER
SOIREE ROYALE
KONINKLIJK MUSEUM
LEOPOLD DE WAEL

De poetsvrouw

Met dank aan...

Op een blauwe vrijdagochtend liepen we één van de zeven poetsvrouwen van de schone R-blok op de Stadscampus tegen het lijf. Christel Van Bets (45) werkt reeds 27 trouwe jaren voor de UA: vroeger in het studentenrestaurant, later in de R-blok op de benedenverdieping als poetsvrouw. Zij is het die heel ijverig elke ochtend voor dag en dauw de gangen zuivert, de vuilbakken leegmaakt en onze aula's desinfecteert. (En alstublieft, liefste studenten, ruim die rommel op!) Eens per jaar wordt ze ingezet om de banken proper te schrobben (al vindt ze sommige tekeningen wel te mooi om weg te vegen), om de volgende dag alweer geconfronteerd te worden met volgekladde tafeltjes. De kuisploeg van de UA denkt ook aan het milieu: dankzij de microvezeldoekjes is er weinig nood aan bijtende producten, die zijn enkel nodig als de deuren aan de Rodestraat voor de zoveelste keer vol geürineerd worden. Christel doet haar werk graag, gezien de aangename en jonge omgeving - hoewel ze weinig contact met de studenten heeft: "De afstand tussen ons is te groot", luidt haar mening.

Tekst: Evelien Wouters

Foto: Jef Leyssens

